KOHTUVAIDLUS

Kiisa ootamatu tüli Annusega

"Ei tahaks vaenlasele ka midagi sellist soovida," ütles GrabCADi esimese investorina tuntud **Marek Kiisa** tüli kohta, mis viis ta suurärimehe vastu kohtusse. ▶ 4–5

TELLIJATELE

Jätkusuutliku tootmise 15 parimat praktikat.

▶ Põllumajandus

Äripäev

Ausalt ja kartmatult

Kolmapäev, 19. aprill 2017 nr 75 (5673) **3 eurot**

ALG KINNISVARA

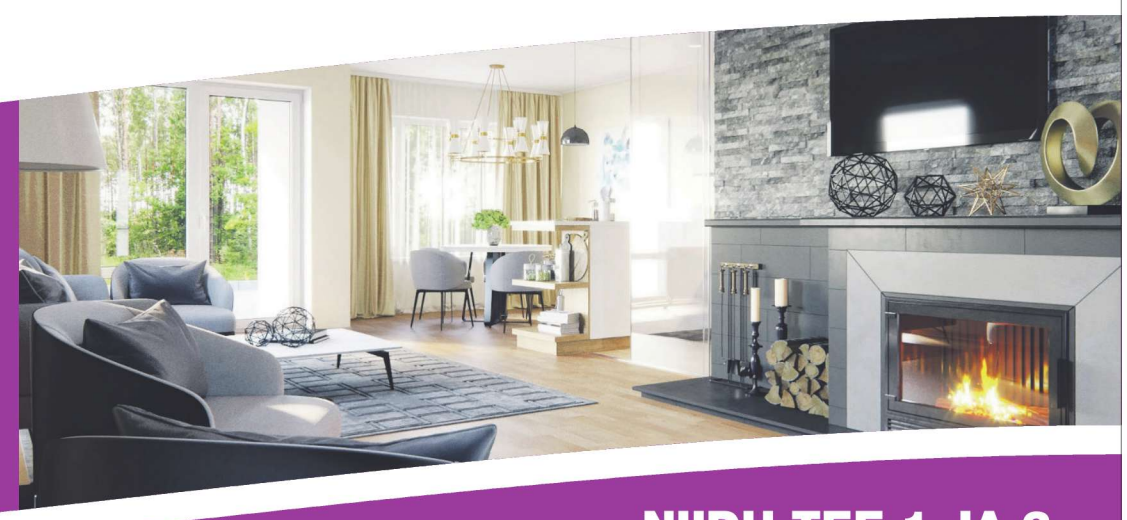

TEIGARI TEE 26
MEREVAATEGA PAARISMAJA
MÄNNIMETSAS.

HIND 265 000-290 000€

KLIENIDPÄEV
23.APRILLIL 11.00-14.00

NIIDU TEE 1 JA 2
RIDAELAMUD
JÄRVEKÜLA, RAE VALD

HIND 165 000 €/korter

KLIENDIPÄEV
22.APRILLIL 11.00-14-00

PIRNIPUU PST 162
3 BOKSIGA RIDAELAMU
MUUGA AEDLINN, MAARDU

HIND 124 000€

VIIMANE KORTER!

KUNGLA 45-12
KAHEKORRUSELINE KORTER
KALAMAJA PARGI ÄÄRES

HIND 124 000€

VIIMANE KORTER!

kinnisvara.alg.ee

Müügiinfo: Hirvo Lukas, tel 508 9234, hirvo@alg.ee

Liitu sel nädalal G4S Koduvalvega, kingituseks tasakaaluliikur

Küsi pakkumist kohe. See ei kohusta Sind millekski, kuid garanteerib, et koduvalvega liitudes saad lisaks turvatundele ka eriti ägeda kingituse!

Helista 1911 Liitu www.g4s.ee

VÕLATABEL

Aktsiisitõus toob maksuvõla lähemale

Esimeses kvartalis jäävad maksuvõlaga silma just tootmisettevõtted. Joogitootjate elu teeb kibedaks tõusnud aktsiis, ütles Altia Eesti tegevjuht **Kristel Mets**. "Eksport on ainuke, mis aitab kasvada," märkis ta. ▶ 6-7

KOHTUASI

Sarapuu väimees läks kokkuleppele

Tallinna abilinnapea Arvo Sarapuu osalustega bussifirmade juhatuse liige Margo Tomingas jõudis prokuratuuriga kokkuleppele. Tema altkäemaksusüüdistus leevenes pistise andmiseks ja ta sai rahalise karistuse. ▶ 10-11

INVESTOR

Aktsionärid hindasid LHV tulemuse heaks

Swedbanki analüütikud prognoosisid LHV-le esimeseks kvartaliks viiemiljonilist kasumit ja neil oli õigus. "Panga igal segmendil on nokk üles," LHV tulemusega rahul aktsionär Lauri Meidla. ▶ 18-19

PÄEVA TEGIJA ▲

Viisemann ostab lennukeid

LHV pensionifondid ja pank rahastavad 25 miljoni euroga riigile kahe uue lennuki ostu Nordicale. Kui te nüüd imestate, kuidas pensionifondide raha eest saab lennukeid osta, siis kuulake kõigepealt ära LHV pensionifondide juht **Andres Viisemann**. Tema sõnul läheb tehing pensionifondide investeerimisloogikaga igati kokku, sest parem on luua uusi projekte kui osta olemasolevat kallist vara. Pluss veel kasu ühiskonnale, peab ta vajalikuks ette tuua.

▶ Loe lisaks lk 8

Äripäev

Ausalt ja kartmatult

Kolmapäev, 19. aprill 2017
nr 75 (5673) **3 eurot**

EUR/USD	USD/EUR	EUR/SEK	EUR/RUB	NordPool	Euribor
1,0695 ▲	0,9350 ▼	9,5853 ▲	59,9861 ▲	36,12 ▲	-0,246 ▼

Rajalt välja

Merko suuromanik Toomas Annus ja GrabCADi esimene investor Marek Kiisa klaarivad ühisest võidusõiduhuvist alanud, kuid kiiva kiskunud suhteid kohtus. ▶ 4-5

▲ **Toomas Annus vormeliauto Renault roolis neli aastat tagasi Nürburgringi rajal Saksamaal. "Toomas on täiesti hea käega sõidumees," sõnas autospordi liidu juhatuse liige Toivo Asmer.** FOTO: ERAKOGU

AAAAAA-CY6FRI
AAPKF2-35W6UI
33HBAA-POGYJ4
GYFKQX-EZXFDK
3MGRBA-2RSW2A
7XV76Y-GFSOLA
15 April 2017
00:00:00 UTC
guardtime
guardtime.com

LÜHIDALT

Kuulujutt: Uber ostab Taxify

Eestis toimivate kokkuleppevedude või rahvapäraselt taksoäppide kaks suurimat tegijat on eestlaste Taxify ning ameeriklaste Uber, mis peale Eesti konkureerivad kõrval veel mitmel turul. Kuulujutud, et Uber tahab Taxify osta, on ringelnud tükk aega ja Geeniusele laekunud vihjete järgi võiks tehing olla tõenäoline pärast seda, kui riigikogu kiidab heaks nn Uberi eelnõu.

"Taxify ostmise vastu on huvi tundnud mitu suurfirmat, aga kuna me oleme juba Euroopa ja Aafrika TOP 2 transpordiplatvorm ning kasvame siin kiiremini kui Uber, siis on meil potentsiaal ja ambitsioon iseseisvalt jätkata," kinnitas Geeniusele Taxify kaasasutaja Markus Villig.

Võimaliku tehingu teise osapoole esindaja andis napi kommentaari. "Kuulujutt ei vasta tõele," ütles Uber Eesti tegevjuht Enn Metsar.

SUURBRITANNIA

Theresa May tahab Brexitiks tugevamat mandaati

SIRJE RANK
sirje.rank@aripaev.ee

Suurbritannia peaminister Theresa May üllatas eile teatega, et tahab korraldada erakorralised valimised, et saada tugevam mandaat lahkumiskõnelusteks Euroopa Liidust.

Kui parlament täna selle ettepaneku heaks kiidab, toimuvad valimised 8. juunil.

Teade oli üllatav, kuna siiani – ja viimatti alles lihavõttepühade eel – oli May kinnitanud, et mingeid ennetähtaegseid valimisi ei tule.

Ootamatu meelemuutuse loogika on, et Theresa May juhitav konservatiivide partei enam kui 20% edumaa peamise opositsioonijõu Tööpartei ees peaks võimaldama parlamendis David Cameronilt "päranduseks saadud" nappi ülekaalu suurendada. Nii oleks Theresa Mayl ka valijatelt isiklik mandaat, et ellu viia Brexitit sellisel moel, nagu ta visandanud on, ning samuti oma nägemust riigi valitsemisest. May sai ametisse eelmise aasta juunis – ilma valimisteta – pärast David Cameroni tagasiastumist.

May möönis, et tegi erakorraliste valimiste otsuse vastumeelselt, kuid raskete kõneluste ajaks on vaja suuremat stabiilsust. Tema sõnul kahjustab lõhestunud parlament valitsuse võimalusi Suurbritanniale Euroopa Liidust hea lahutus välja kaubelda.

Suurbritannia peaminister Theresa May teatas eile kavatsusest korraldada erakorralised parlamendivalimised. FOTO: EPA

Mitte ilma riskideta

Sellise sammu riskid on, et see võib julgustada neid, kes juba kahetsevad EList lahkumise otsustanud referendumi tulemust, ning suurendada toetust Šotimaa iseseisvumise ideele, kirjutas agentuur Bloomberg.

Esmaspäeval ajalehes Times avaldatud YouGov arvamusküsitluse järgi toetas konservatiive 44% vastanuist. Toetus Tööparteile oli 23% ja Liberaalsetele Demokraatidele 12%.

Valimiste toimumiseks vajab May kahe kolmandiku parlamendi liikmete heakskiitu. Tööpartei juht Jeremy Corbyn ütles, et toetab ennetähtaegseid valimisi – nii peaks vajalik toetus kokku tulema. Liberaalsete Demokraatide juht Tim Farron kutsus valijaid, kes on vastu Suurbritannia lahkumisele Euroopa Liidust, toetama oma parteid.

Samas näitas läinud nädalal Orb Internationali küsitlus, et 55% brittidest on rahul sellega, kuidas Theresa May liidust lahkumise protsessi on ellu viinud, vahendas Bloomberg.

Selgus saabub sügisel

Euroopa Ülemkogu president Donald Tusk ütles, et erakorralised valimised Suurbritannias ei muuda midagi ettevalmistustes lahkumiskõnelusteks Suurbritanniaga. Lähtekohad tahetakse kokku leppida aprilli lõpus erakorralisel ELi valitsusjuhtide tippkohtumisel. Sisulised kõnelused võivad viibida sügiseni, kuni ka Prantsusmaal ja Saksamaal on valimised ära olnud.

MEELEAVALDUS

Tüli Eesti Energias paisub

Ametiühingute keskliit ei hinda õigeks olukorda, kus Eesti Energia teenib rekordkasumit, ent püüab vähendada kollektiivlepingutega tagatud töötajate õigusi. Eesti Energia pole kriitikaga nõus.

Erimeelsuse väljendamiseks korraldas energeetikatöötajate ametiühingute liit eile piketi.

Eesti Energia aga teatas, et arvestab jätkuvalt nii sektori konkurentsivõime tagamise kui ka palkade kasvuga. "Peame väga oluliseks, et meie töötajad saaksid konkurentsivõimelist töötasu. Selleks oleme suurendanud Enefit Energiatootmise töötajatel põhipalka 2017. aastal keskmiselt 5%," sõnas Eesti Energia juhatuse liige Raine Pajo.

ÄRIPÄEV.EE

Ametiühingud korraldasid eile demonstratsiooni, nõudmaks kasumit teeniva Eesti Energia töötajatele kollektiivlepinguga tagatud palgatingimusi. FOTO: ANDRAS KRALLA

UC RENT
ESINEMISLAVAD | TELLINGUD
TELGID | SOOJAKUD | PIIRDEAIAD
TRIBÜÜNID | ILMASTIKUKAITSED
LAOHALLID | MÖÖBEL ÜRITUSTELE
RENT, MÜÜK ja PAIGALDUS
tel +372 51 75 920 | www.ucrent.ee

Kaasaegsed lamekatused
• Lamekatuste ehitus
• Hüdroisolatsioonitööd
• Lamekatuste remont
OÜ Evari Ehitus
Riia 130, 51014 Tartu
Telefon: 738 0927
GSM: 506 0579
E-post: evari@evari.ee
www.evari.ee
EVARI KATUSETÖÖD
Lõuna-Eesti juhtiv lamekatuste ehitaja

KEMMERLING
Info@kemmerling.ee Tel. 5131903
Bürookonteinerid
Sanitaarkonteinerid
Piirdeaiad
Rent
Müük
Eriprojektid

internetiturunduse meistriklassid
turundustreff.ee
Turundus Facebookis / Wordpress / Sisuturundus internetis / Google Adwords / Google Analytics

1352 IDEED
PIDUPÄEVA KORRALDAMISEKS
Pidupaev.ee

AVA EXPRESS
KOLIMISTEENUSED
Tel 613 9737, 503 6450 | ava@ava.ee | www.ava.ee

reklaamitoimetaja Marina Altmaa
tel 667 0161
marina.altmaa@aripaev.ee

Laco
1925

MADE IN GERMANY

Laco
Monte Carlo

Laco käekelladel on eriline geen, nende valmistaja kvaliteedigeen. Laco kellameistreid käivitab kirg originaalsuse järele ning nende väike meeskond on pühendunud tootmaks käekellasid, mis annavad edasi Laco ajaloolist päritolu: täpsust, selgust ja karakterit.

Laco filosoofia seisab traditsiooniliste väärtuste renessansi eest. Käekellad on endiselt valmistatud meistrite poolt, kes toetuvad oma aastatepikkusele kogemusele. Alates kavandist kuni viimase lihvini – kõik viimistletud käsitsi ja tohutu kirega, esindades tõeliste kellameistrite olemust. See muudab Laco käekellad nii tugevaks ja usaldusväärseks. Alati, aga eriti siis kui see on oluline.

KÄEKELLAD.EE

toimetaja Harry Tuul
tel 667 0111
toimetajad@aripaev.ee

VAIDLUS

Annuse piinlik tüli vormelimaailmas

Suurärimees Toomas Annus andis kohtusse GrabCADi varasema investori Marek Kiisa, nõudes viimaselt pea veerand miljonit eurot.

MARGE VÄIKENURM
marge.vaikenurm@aripaev.ee

Äripäev

"Kogu see värk on natuke piinlik. See on vist esimene kord, kui kuulen, et sellisele tasemele on läinud vaidlus. Kahju," võtab meeste riid autospordi liidu juhatuse liikme, endise vormeliässa Toivo Asmeri pead vangutama.

Veel kolm aastat tagasi olid Annuse ja Kiisa suhted head – mõlemad plaanisid koos teiste ettevõtjate, Jüri Vipsi ja Gert Jugalaga ehitada Tabasallu motopordikeskuse. Peagi lahkus Kiisa sellest ringist. "Ma ei tahtnud Annusega neid asju ajada," põhjendas ta praegu.

Annus süüdistab Kiisat ja tema firmat Scuderia Nordica piltlikult öeldes naha üle kõrvade tõmbamises, mis läks Annusele maksma ligi veerand miljonit eurot.

Tüli põhjus laste vormelimeeskond

Ehitusfirma Merko suuromaniku Annusega karvupidi kokku läinud Kiisat teatakse idufirma GrabCAD esimese investori ja äriinglina, samuti endise võidusõitjana. Praegu kuulub ta rahvusvahelise autoföderatsiooni FIA komisjoni. Enne seda juhtis Kiisa siinset noorte vormelimeeskonda Scuderia Nordica, mis kannab nüüd nime PWR Junior Team.

Meeste tüli põhjus ongi seotud vormelitiimiga. Aastal 2013 sõitis Annuse poeg Karl Gustav Scuderia Nordica meeskonnas, näiteks käidi testsõitudel Saksamaal. Laste vormelisõite toetasid peale sponsorite ka lastevanemad. Annus tahab nüüd enda väljakäidud raha tagasi, rõhudes sellele, et tegemist oli laenuga.

"2014. aastal pommitas Annus kirjadega. Et tahaks tutvuda kuludega. Tema arust läks hooaeg liiga kalliks. Kirjutame vastu, et kõik dokumendid on olemas. Tule vaata kulusid. Aasta läheb mööda. Dokumendid ootavad. Midagi ei juhtu. 2015. aastal läks kohtusse," meenutas Kiisa.

Kohtunike lauale maandus kaks hagi. Ühe on Annus esitanud Kiisa, teise tema ettevõtte Scuderia Nordica vastu. Kiisalt tahab Annus 121 000 eurot, Scuderialt umbes 124 000 eurot.

Annus: Kiisa pani raha enda taskusse

Annus tegi 2012. aasta detsembrist 2013. aasta augustini Kiisale viis makset, selgitustesse läks kirja ülekanne. Laenuleping, mida kohus lahkab, jäi suuliseks. Annus leiab, et Kiisa pani raha hoopis enda taskusse.

Annus keeldus Äripäevale teemat kommenteerimast, kuid istungil selgitas ta, et kuni sponsorraha saabumiseni oli ta aastaid tagasi nõus Kiisa ettevõtet aitama.

Raha kandis Annus nii Kiisale kui ka Scuderia Nordicale. "Laenu tagasisaamise riskid läksid liiga suureks. Ma ei olnud nõus andma Scuderiale nii palju," selgitas Annus, miks liikusid summad ka Kiisa isiklikule pangakontole. "Kokku leppisime, et Kiisa kasutab raha Scuderia Nordica majandamiseks ja kui reklaamisponsorid suve jooksul raha tagastavad, siis Kiisa annab raha tagasi."

"Olen elus andnud võib-olla 50 korda laenu ja intressi ei küsi. Selliseid hädasolijaid on palju. Ma ei ole teinud eraisikutega ühtegi kirjalikku lepingut. Jama ei ole reeglina sellest tulnud," rääkis Annus.

"Toetajad katsid Karl Gustav Annuse ku-

Motospordile tehtud kulutuste pärast vaidlevad vormelimeeskonda juhtinud Marek Kiisa (vasakul) ja ehitusettevõtja Toomas Annus (paremal) koos advokaatidaga leidsid endale enne kohtuistungit tegevust, mis üksteisele otsavaatamist ei nõua.
FOTO: ANDRAS KRALLA

PANE TÄHELE

Kulukas hobi

Ülevaade Toomas Annuse ja tema pojale tehtud kulutustest:
Karl Gustav Annuse Eesti meistrivõistluste Vormel Scandicu etapist osavõtu kulu 3417 eurot, lisaks avariist tingitud kulu 12 918 eurot. Kokku 16 335 eurot.
Toomas Annuse võistlusauto FR 2,0 ettevalmistamine hooajaks ja kuuel NEC sarja testipäeval osalemine 28 268 eurot, lisaks 2013. aasta jooksul Toomas Annuse tarbeks soetatud varustus ja varuosad summas 10 229 eurot. Kokku 38 497 eurot.
Kahe vormeli kapitaalremont summas 22 191,30 eurot. Autod olid Toomas Annuse soovil tema käsutuses aastatel 2014, 2015 ja 2016.
Toetajad/sponsorid katsid Annuse poja kuludest 110 000 eurot ja Toomas Annus 44 221 eurot, kuna kuluvaruosad ja testipäevad ei kuulunud reklaamisponsori lepingutesse. Kõik kulutused kooskõlastati Toomas Annusega, vastavalt sellele tehti ka maksed.

„Ühtepidi kuulad Toomast, jah, talle on liiga tehtud. Siis kuulad Marekit ja tal on 200% õigus – kõik asjad on dokumenteeritud.
autospordi liidu juhatuse liige Toivo Asmer

ludest 110 000 eurot, puuduoleva 121 244 eurot maksis Toomas Annus," lausus Kiisa, kelle sõnul ei teinud ta Annusega laenulepingut, vaid viimane tasus oma poja hobi kulud. Kiisa kinnitusel näitavad seda ka kuludokumendid. "Summa 121 000 eurot sisaldab makseid Annuse enda ja ta poja sõitude eest. Toomas Annus on ise ka kirglikult ühe autoga 2013. aastal F1 radadel sõitmas käinud."

Annuse hinnangul olid need kulud aga liiga krõbedad, kuid Kiisa jällegi väidab, et Annus sai teenuseid tavalisest soodsamalt. Kiisa tõi ühe näite: Saksamaa radade juurdepääsutasu ei ole ainult 150 eurot, nagu ütleb Annus. Summad kõiguvad 600 ja 1000 euro vahel.

"Miks käis asi minu kui eraisiku kaudu? Sest see oli Annuse palve," ütles Kiisa. "Et ta ei taha mingisuguseid pabereid teha. Maksab, kui käin talle aru andmas. Annus ei teinud kunagi mitte ühtegi makset, kui tal ei olnud täit ülevaadet kuludest."

Saksamaal pojaga testsõitudel kaasas käies jõudis Annus ka ise vormelirajale, kuid Annuse kaitsja hinnangul ei saanud teda meeskonna liikmeks pidada.

"Kas saan õigesti aru, et saite tasuta neid proovisõite teha?" küsis kohtunik Maire Lukk.

"Mitte päris tasuta," kostis Annus. "Reisikulud ja hotelli maksin ise, autojupid lasi Marek Kiisa mul kohapeal ära maksta, vormelid olid ka ostetud minu intressivaba laenu eest. Ta ei teinud minuga seoses mingeid kulusid."

Pärast seda soovitas Lukk meestel pärast istungit kohturuumis maha istuda, rääkida asjad sirgeks, et saavutada kompromiss. Kui pooled kokku ei lepi, teeb kohtunik asjas otsuse juunis.

Vormelitest sai tüliõun

Teine vaidlus on seotud kahe vormeliga, mille Annus Kiisa sõnul ise ostis ja kokkuleppe järgi pidi endale jätma – nüüd nõuab Annus masinate eest umbes 124 000 eurot. Kiisa peab Annuse sammu kiuslikuks.

Teist vaidlust eristab esimesest kirjalikult sõlmitud laenuleping. "Ütles, et teeme diili. Annan laenu, las need autod tulevad kohale, proovin, kas mahun sisse. Oleme juba ette kokku leppinud, et auto kui tagatis läheb selle laenusumma vastu, aga nüüd ütleb, et maksa laen tagasi," kirjeldas Kiisa. "Tegin vea, et ma ei ole autode üleandmisvastuvõtuakti teinud."

Samas Annus näeb ennast vaid pandipidajana.

Kiisa meelest üritab Annus kohtus vaieldes vormeleid ja teenuseid tagantjärele tasuta saada. "Ei tahaks vaenlasele ka midagi sellist soovida. Olen vaadanud enda sisse ja ümberringi, kas olen kedagi solvanud emotsionaalselt või on äriline kokkulõikavus. Ma ei saa aru, miks ta nii teeb? See on nagu kiusamine kuubis, aga mille eest? Panen sinna oma vaba aega, käin ja õpetan …" rääkis Kiisa. "Võib-olla see usaldamine sai saatuslikuks. Oleks pidanud hooaja alguses tegema korraliku sõitjalepingu. Ja kui sellega ei lähe kaasa, astu välja."

KOMMENTAAR

Raske on poolt valida

TOIVO ASMER
autospordi liidu juhatuse liige

Olen mõlema poolega pikalt ja laialt rääkinud. Ütlesin mõlemale, et mul on ülimalt raske poolt valida.

Ma lihtsalt ei tea. Ma ei tea täpselt neid maksmisi, kes maksis ja mille eest. Kujutan ette, et kui on võistlused, siis võistluse juures tehnikale kuluv raha võib olla täiesti seinast seina. Oli ka süüdistust, et Marek Kiisa ei ole kasutanud kõiki varuosi, mis kirja läksid. Analüüsi teha on ülimalt raske.

Nende omavaheline leping võinuks olla teistmoodi Kiisa poolt vaadatuna. Lepingu nõrkus on üldsõnalisus. Üks midagi võtab ja teine midagi annab. Mõnes mõttes võiks seda lepingut nimetada emotsionaalseks. Mõlemad olid rahul, mõtlemata, et ükskord võib olla kohtuprotsess. Kõvad kivid on mõlemad. Kummalgi on oma positsioon, mida kaitseb. Mina olen aru saanud, et see on olnud väga tõsine möödarääkimine.

Võin pea anda, et õiglast otsust kohtust ei tule. Hinges on kurb tunne, et miks võidusõiduasjadega üldse peaks kohtusse minema.

Nüüd on suusad läinud risti. Kiisa peab võtma vormelid tagasi. Põhjus on selles, et Kiisa on teenuste eest võtnud väidetavalt liiga kõrget tasu. Öelda, kas see on kõrge või madal, on väga raske. Me ei ole juures olnud. Seda teavad ainult nemad omavahel ja insenerid-mehhaanikud.

Ühtepidi kuulad Toomast, jah, talle on liiga tehtud. Siis kuulad Marekit ja tal on 200% õigus – kõik asjad on dokumenteeritud.

Rääkisime sellest ka autospordi liidu juhatuses. Osapooli on üritatud lepitada. Kas need summad on nii suured, et tasub rabeleda …

DIGITEEGA STARDID TARGALT!

DigiTee OÜ on loodav ettevõte, mis hakkab rajama valguskaabli võrku kogu Pärnumaal ning Hanila ja Lihula vallas Läänemaal. DigiTee projektiga viiakse lairibaühendus lõpptarbijani, ühendades kodud ja ettevõtted fiiberoptilise kaabliga. Tänaseks on loodud kaubamärk Digitee (www.digitee.ee).

Ettevõtte edukaks juhtimiseks vajame töökohaga Pärnus
JUHATUSE LIIGET,
kes vastutab ettevõtte loomise ja arendamise eest.

Kandideerimisel tagab edu kõrgharidus, varasem suuremahuliste projektide juhtimise ja hangete läbiviimise kogemus. Töös vajad head inglise keele oskust kõnes ja kirjas.

Pakume sulle võimalust olla Eestis uudse projekti käivitajaks.

Enne kandideerimist tutvu põhjaliku tööpakkumise ja nõudmistega www.tammistepersonal.ee.

Lisainfo Sirje Tammistelt telefonil 514 4084 või sirje@tammistepersonal.ee.

Tagame kandideerimise konfidentsiaalsuse!

DigiTee
peak.ee PÄRNUMAA ETTEVÕTLUS- JA ARENDUSKESKUS
Tammiste PERSONALIBÜROO

Kandideeri portaalide cv.tammistepersonal.ee, CV Keskus või CV-Online kaudu kuni 14.05.2017, lisades CV-le motivatsioonikirja.

CONTRACTOR STEEL CONSTRUCTIONS

OÜ Contractor pakub teraskonstruktsioonide värvimise teenust.

- Haaveldus terashaavlitega. Vajadusel katmine.
- Värvikamber 15 m x 4 m x 4m, max det. kaal 5 t.
- Kvaliteet vastab nii Soome kui ka Norra standarditele.

tel 50 93 980, www.contractor.ee, info@contractor.ee, Puidu 1, Kohila.

LÜHIDALT

Reform siunab ettevõtjavaenulikku valitsust

Riigikogu arutas Reformierakonna algatatud seaduseelnõu, mis defineerib erandjuhud, mil tohib maksumuudatuste vastuvõtmise ja jõustumise vahelisest kuue kuu reeglist mööda minna.

"Maksumuudatuste vastuvõtmise ja jõustumise vahele peab jääma pool aastat, kobareelnõu puhul kahenädalase etteteatamisega sotsiaalmaksu tõstes seda reeglit rikuti. Valitsuse sõnamurdjalik käitumine rikkus Eesti kui stabiilse ja etteaimatava maksukeskkonnaga riigi mainet," ütles riigikogu rahanduskomisjoni aseesimees Remo Holsmer.

Holsmeri sõnul võib riik kaaluda tähtajalistest lubadustest taganemist üksnes erandasjaoludel, näiteks ränga majanduskriisi puhul. "Valitsuse vahetus seda ei olnud," lisas Holsmer.

Holsmer tuletas meelde, et 2015. aastal, kui kuue kuu põhimõte kaubandus-tööstusko- ja ettepanekul seadusesse kirjutati, toetasid seda konsensuslikult kõik parlamendierakonnad.

"Õiguskantsler Ülle Madise on viidanud, et vastav maksukorralduse seaduse tekst ja selle seletuskiri on vastuolulised. Valitsus on teinud ettepaneku eelnõu mitte toetada põhjendusega, et tehtav täiendus oleks pigem näilise sisuga ega lisaks olemasolevale normile sisuliselt uut väärtust," ütles Holsmer.

Arsenali keskus ehitab edasi

Sel nädalal alustas Põhja-Tallinnas asuv Arsenal keskus töödega, mille käigus ehitatakse hoone teine korrus välja kontoriruumideks. Kokku on keskuses kontoripinda ligikaudu 3500 m². Tööde valmimise tähtaeg on selle aasta sügis.

Äripäev kirjutas jaanuaris, et Arsenali keskuse üks omanikke on Reformierakonna peaideoloog Rain Rosimannus, kes vormistas mõne aja eest Singapuri ettevõtte kaudu ametlikuks enda osaluse keskuses, mille kinnistu müüdi omal ajal IRLi ja Reformierakonna valitsuskoalitsiooni poliitikute otsuste tulemusel tähelepanuväärselt lühikese tähtajaga konkursil.

Mõjuka poliitiku investeering oli optsioonina varjatud tema hea tuttava, investeerimispankuri ja kinnisvaraarendaja taustaga Aadu Oja nimele, kes on kaubanduskeskuse omanikfirma Arsenal Center OÜ juht ja üks omanikest.

Riigikogu korruptsioonivastase erikomisjoni esimehe Artur Talviku hinnangul on taunitav endise poliitiku Rain Rosimannuse varjatud kujul osalemine Arsenali kinnistute tehingus.

"Antud juhul on tegemist korruptiivsena näiva teona, mis kahjustab RKASi ja laiemalt avaliku võimu mainet," sõnas ta veebruaris. "Poliitikute osalemine samal ajal poliitikas ja ettevõtluses peab olema avatud ja läbipaistev."

"AS Eesti Raudtee büroo- ja juhtimiskeskuse ruumide üürimine"

AS Eesti Raudtee soovib 2018. aasta III kvartalist võtta **üürile büroo ja juhtimiskeskuse tööks sobivaid ruume suurusega ca 3000 m².**
Üürilepingu soovitav tähtaeg: 5+5 aastat.

Üüripäringu dokumente saab tellida e-kirja teel: **hankeosakond@evr.ee** (näidates ära firma nime ja kontaktisiku).
Pakkumused valmistada ette ja esitada vastavalt üüripäringu dokumentides toodud tingimustele.

Pakkumuste esitamise tähtaeg:
24.05.2017 kell 12:00

Pakkumuste esitamise koht: tööpäeviti kell 8:00 – 16:00
AS Eesti Raudtee, Toompuiestee 35, Tallinn (täpsem informatsioon üüripäringu dokumentides).

Kontakt: Kersti Värä, telefon 61 58 505

EESTI RAUDTEE
pidevas liikumises

▲ **Altia Eesti tegevjuhi Kristel Metsa sõnul tuleb nende kasv ainult ekspordist.** FOTO: EIKO KINK

JOOGITÖÖSTUS

Maksumuudatused tõmbasid hinge kinni

Tõusnud aktsiis tõmbab joogitootjatel hinge kinni ja tekitab maksuvõla ohu, ütles Altia Eesti tegevjuht Kristel Mets. Aasta esimeses kvartalis jäävad suurte maksuvõlgadega silma just tootmisettevõtted.

ELIISA MATSALU
eliisa.matsalu@aripaev.ee
Äripäev

Maksuvõlad kasvasid aasta esimeses kvartalis paljudes sektorites. Teiste seas jäävad silma tootmisettevõtted, kelle võlad on kokku kasvanud üle miljoni.

Ainuüksi need ettevõtted, kes on oma tegevusalaks märkinud "muu tootmine", on maksuvõlga võrreldes eelmise aasta esimese kvartaliga kasvatanud 304 326 euro pealt 1 346 833 eurole. Samas on 2 miljonit eurot maksuvõlga aasta varasemaga kasvatanud näiteks metalltoodete tootjad.

Ligi 20% suurenesid maksuvõlad ka joogitootjate seas. Alkohoolsete jookide tootja ja hulgimüüja Altia Eesti tegevjuht Kristel Mets ütles, et osale joogitootjatest võivad probleeme tekitada kõrge aktsiis ja suuremate klientide etteostud.

"Ladudesse ostetakse mitme kuu varu, millest tekib vajadus korraga välja maksta suur kogus aktsiisi, mida ettevõttel veel pole, kuna kaup pole müüdud," selgitas Mets. "Siis võib tekkida ühekordne hinge kinnitõmbamine, kuid muid probleeme ma ei tea, et tootjatel oleks."

Koduturule jääjad vinduvad

Mets lisas, et pea igal Eesti ettevõtjal on probleeme tööjõupuuduse ja palgasurvega, kuid ekspordivõimalused on ikka kõigile avatud. "Need, kes on jäänud vaid koduturu peale, on kindlasti suuremates raskustes," ütles ta.

> **Maksuamet hoiab endiselt fookust ehituse, majutuse-toitlustuse ja kütuse valdkonnal.**
> **maksuameti tulude osakonna talitusejuhataja Liina Jõõts**

Altia koduturg kahaneb tema sõnul igal aastal ja ekspordi osakaal tõuseb olenevalt aastast 10–30%. "Eksport on ainuke, mis aitab meil kasvada," märkis ta. Mets lisas, et kuigi eelmisel aastal läks ettevõttel prognoositult hästi, tuleb see aasta kange alkoholi aktsiisi tõusu tõttu kindlasti raskem.

Maksuvõlgade rekord

Selle aasta esimese kvartali suurim maksuvõlg, koguni 1,2 miljardit eurot, on tööhõivesektoril. Eelmisel aastal samal ajal oli tööhõivesektori võlg täiesti teises suurusjärgus, olles pisut üle 3 miljoni euro.

Selle aasta sektori hiigelvõlg on ettevõtte pärast, millel lasub 1,2 miljardi suurune maksuvõlg. Tegu on Valga ettevõtjale Raivo Paalale kuuluva firmaga Personal2go. Paala on aastaid maksuameti huviorbiidis olnud – ta on teada-tuntud sarivaidleja kohtutes ja on maksupettuste pärast ka vangis istunud.

Maksuvõlad on kasvanud ka näiteks kinnisvara valdkonnas. Aprilli alguses kirjutas Äripäev, et paljud kinnisvarafirmad on tiheda konkurentsi tõttu maksude tasumisel hädas.

Alates kriisist languses olnud kinnisvarafirmade maksuvõlg pöördus mullu ootamatult tõusule ja tegi hoobilt pea viiekordse hüppe.

Ajatamine abiks

Maksuameti tulude osakonna talitusejuhataja Liina Jõõts ütles, et maksuvõla sissenõudmisel võetakse küll arvesse sektori üldisi suundi, kuid iga võlglast analüüsitakse ikka eraldi ja maksuamet reageerib vastavalt äriühingu olukorrale. Tema sõnul tekib sektorite lõikes võla muutus enamasti üksikute ettevõtete suuremast võla kasvust.

Jõõts märkis, et aprilli algusega võrreldes on maksuvõlad praegu langeva trendiga ja ka maksuvõlglaste arv oli enne hiljutist maamaksu tasumise tähtpäeva kahe aasta väikseim. "Praktika näitab, et suur osa maamaksu tasumisega hilinejaid leiab samuti lähiajal võimaluse maamaksukohustus tasuda," selgitas ta.

Jõõts lisas, et maksuvõlgade tasumisel on kindlasti abiks maksuvõla ajatamise *online*-teenus, mis võimaldab kuni 20 000eurose maksuvõla isikul ajatada e-maksuameti kaudu.

Ka maksuvõla ajatanute arv on tema sõnul kasvava trendiga. Kui 2016. aasta algul oli maksuvõla ajatanud 1135 juriidilist isikut ja selle aasta alguses 2324 juriidilist isikul, siis aprilli alguseks oli oma võla ajatanud juba 2729 juriidilist isikut.

Maksuamet hoiab endiselt fookust ehituse, majutuse-toitlustuse ja kütuse valdkonnal. "Kõikides nendes sektorites on ka tihe koostöö ettevõtjatega, kelle abiga soovime maksupettuste vähendamisega parandada ettevõtete konkurentsikeskkonda," sõnas Jõõts.

PANE TÄHELE

Maksuvõlgade tabeli tipus on ulmelise summaga tööhõive valdkond, järgneb hulgikaubandus

tegevusala	2016, I kv €	2017, I kv, €
tööhõive	3 164 162	1 204 121 803
hulgikaubandus	64 690 246	66 140 777
määratlemata	17 813 292	20 997 311
hoonete ehitus	17 935 417	19 056 113
maismaaveondus ja torutransport	10 467 236	13 681 821
eriehitustööd	11 878 598	12 946 375
mootorsõidukite müük ning remont	12 880 511	12 784 066
rõivatootmine	10 875 119	10 201 857
jaekaubandus	9 930 897	9 682 901
kinnisvaraalane tegevus	11 775 691	8 264 351
toiduainete tootmine	7 386 000	8 139 492
toidu ja joogi serveerimine	5 603 426	7 145 410
taime- ja loomakasvatus, jahindus	5 092 560	5 989 618
metsamajandus ja metsavarumine	6 940 545	5 869 316
finantsteenuste osutamine	5 415 010	5 141 154
metalltoodete tootmine	3 833 055	5 130 571
rajatiste ehitus	4 839 039	4 002 778
puidutöötlemine ning tootmine	4 492 662	3 803 470
büroohaldus	3 281 550	3 616 366
muu teenindus	3 733 679	2 910 288
rentimine ja kasutusrent	2 337 339	2 619 485
programmeerimine, konsultatsioonid	2 403 850	2 414 666
hoonete ja maastike hooldus	2 126 751	2 155 035
peakontorite tegevus	3 605 540	2 135 976
laondus ja veondust abistavad tegevusalad	2 191 568	2 121 748
finantsteenused ja kindlustustegevus	1 941 178	2 013 980
trükindus ja salvestiste paljundus	2 064 327	1 966 728
sporditegevus ning vaba aja tegevused	1 927 689	1 676 602
juriidilised toimingud ja arvepidamine	1 611 242	1 549 170
arhitekti- ja inseneritegevused	1 340 744	1 431 833
veetransport	951 820	1 416 682
muu tootmine	304 326	1 346 833
reklaamindus ja turu-uuringud	1 013 397	1 165 342
muu kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus	1 144 842	1 160 568
masinate ja seadmete remont ja paigaldus	868 368	1 122 057
majutus	856 434	1 035 034
mööblitootmine	1 356 953	967 323
joogitootmine	799 895	957 750
mittemetalsetest mineraalidest tootmine	711 557	935 254
infoalane tegevus	866 474	901 605
haridus	800 294	892 499
kirjastamine	905 618	872 640
tekstiilitootmine	635 608	725 314
hoolekandeasutuste tegevus	27 245	685 412
liigitamata masinate ja seadmete tootmine	598 926	675 141
turvatöö ja juurdlus	542 315	652 981
kalapüük ja vesiviljelus	630 674	590 005
tervishoid	551 369	487 273
õhutransport	1 013 333	487 073
nahatöötlemine ja nahktoodete tootmine	505 570	444 776
kummi- ja plasttoodete tootmine	294 831	430 394
elektriseadmete tootmine	259 697	418 616
loome-, kunsti- ja meelelahutustegevus	623 319	367 326
kemikaalide ja keemiatoodete tootmine	475 117	360 923
jäätmekogumine, -töötlus ja -kõrvaldus; materjalide taaskasutusele võtmine	992 185	234 399
muude transpordivahendite tootmine	247 488	226 791
arvutite ning tarbeesemete ja kodutarvete parandus	266 219	197 886
arvutite, elektroonika- ja optikaseadmete tootmine	156 758	194 707
organisatsioonide tegevus	159 993	162 007
muu kaevandamine	377 997	155 640
elektrienergia, gaasi, auru ja konditsioneeritud õhuga varustamine	120 784	153 937
reisibüroode ja reisikorraldajate tegevus, reserveerimine ning sellega seotud tegevus	137 410	144 402
kinofilmide, videote ja telesaadete tootmine; helisalvestiste ja muusika kirjastamine	85 262	130 522
posti- ja kulleriteenistus	96 872	130 075
koksi ja puhastatud naftatoodete tootmine	219 753	123 159
telekommunikatsioon	56 630	107 930
teadus- ja arendustegevus	105 797	104 114
kanalisatsioon	96 578	100 938
paberi ja pabertoodete tootmine	141 306	94 432
sotsiaalhoolekanne ilma majutuseta	45 797	80 873
mootorsõidukite, haagiste ja poolhaagiste tootmine	748 783	77 378
metallitootmine	19 800	45 704
veekogumine, -töötlus ja -varustus	43 056	42 084
avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	30 932	32 031
veterinaaria	21 239	26 767
raamatukogude, arhiivide, muuseumide ja muude kultuuriasutuste tegevus	6 525	13 839
kindlustus, edasikindlustus ja pensionifondid	23 059	8 594
programmid ja ringhääling	9 233	7 032
tubakatoodete tootmine	6 392	6 392
kaevandamist abistavad tegevusalad	223	1 537
kodumajapidamised	0	10
toornafta ja maagaasi tootmine	157 597	0
põhifarmaatsiatoodete ja ravimite tootmine	38 603	0
saastekäitlus ja muud jäätmekäitlustegevused	63	0

ALLIKAS: MAKSU- JA TOLLIAMET

KINNISVARA

Arakas: mõistlikke objekte napib

Eesti suuremaid ärikinnisvaraomanikke EfTEN Capital kaasab omanikelt lisaraha.

EfTEN Capitali alternatiivne investeerimisfond EfTEN Real Estate Fund III AS kuulutab välja kolmanda aktsiaemissiooni maksimaalse mahuga 6,3 miljonit eurot.

EfTEN Real Estate Fund III fondijuhi Viljar Arakase sõnul kapitali, mis otsib investeerimisvõimalusi, praegu jätkub, kuid puudus on just sobiva riski ja tulu profiiliga investeerimisobjektidest, mistõttu korraldatakse emissioon varasemast poole väiksemas mahus ja vaid senistele aktsionäridele.

Kaasatava kapitali jaoks on ettevõte sadakonna projekti hulgast välja sõelunud kaks objekti Laagris – uus Selver ja Hortese aianduskeskuse kinnistu. Lisaks ehitatakse Arakase sõnul kapitaalselt ümber DSV Riia logistikakeskus.

Fondi varade maht on 76,3 miljonit eurot.

ÄRIPÄEV.EE

PARIM
PELLETI-
KATEL
BlackStar
Comfort
-20%
SUPERHIND
ostakatel.ee
TEL 5267072
TEHNIKA 10 , VIIRATSI, VILJANDIMAA

amello
raamatupidamisteenused
Raamatupidamine
üle Eesti.
Teostame
raamatupidamist
kliendile sobivas
majandustarkvaras.
MURETU
KVALITEETNE
REAALAJAS
PABERIVABA
Võta meiega ühendust
www. amelloraama.ee
info@amelloraama.ee
tel 6 191 341

XI Toiduainetööstuse aastakonverents

Milline on Eesti toidu väärtus?

Riigile, ettevõtjatele, tarbijatele

26.04.2017 Radisson Blu Hotel Olümpia

Korraldaja: Eesti Toiduainetööstuse Liit – Estonian Food Industry Association

Peasponsorid: Kalev – Kiusatus aastast 1806; Balbiino

Suursponsorid: Salvest; Tallegg; Maks & Moorits; Saaremaa; Rakvere – Kõht täis Eesti moodi!; Rännarootsi; Värska Originaal; Valio; Coca-Cola HBC Eesti

Sponsorid: Eesti Pagar; Liviko anno 1898; BalSnack; Profexpo; A. Le Coq; Mamma; Jaak Ostrat – Kipseta · Naudi · Ela

Toetajad: Tallinna Ettevõtlusamet; Liit maaelu arenguks – Euroopa Liit maaelu arenguks investeerib; Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfond: Euroopa investeeringud maapiirkondadesse

9.00 – 10.00	Registreerimine, hommikukohv
10.00 – 10.05	Sissejuhatus Toiduliidu juhataja **Sirje Potisepp**
10.05 – 10.15	Pöördumine Toiduliidu volikogu esimees **Veljo Ipits**
I sessioon:	**TOIDUAINETÖÖSTUS JA MAJANDUSKESKKOND** Moderaator **Sirje Potisepp***
10.15 – 11.05	**Majandusarengud maailmas lähiaastatel** **Urmas Varblane** Tartu Ülikooli majandusteaduskonna rahvusvahelise ettevõtluse professor, akadeemik
11.05 – 11.30	**Eesti toit välisriikides - praktikuna ekspordist** **Annika Kõiv** Farmi Piimatööstus AS ekspordijuht ning **Ruta Kallaspoolik** turundusjuht
11.30 – 11.55	**Mida vajab Eesti toit - toidupoliitika tulevikusuunad** **Tarmo Tamm** maaeluminister
11.55 – 12.00	I sessiooni kokkuvõte – moderaator
12.00 – 13.00	Lõuna, fuajees toodete degusteerimised
13.00 – 13.50	**"Eesti Parim Toiduaine 2017" väljakuulutamine, võitjate autasustamine;** **Toiduliidu parimate eksportivate ettevõtete tunnustamine** Tseremoonial osalevad **president Kersti Kaljulaid** ja maaeluminister **Tarmo Tamm**
II sessioon:	**TOIDUAINETÖÖSTUS JA MÕJUTEGURID** Moderaator: **Asso Lankots**
14.00 - 14.30	**Uuring jaekettide ja tarnijate suhetest** **Aivar Voog** Kantar Emori uuringujuht
14.30 – 15.00	**Kauplemise head tavad** **Marko Udras** Eesti Kaubandus – Tööstuskoja poliitikakujundamise ja õigusosakonna juhataja
15.00 – 15.30	Tervislik paus, toodete degusteerimine
15.30 – 16.00	**Suhkrutalgud - toodete reformuleerimine suhkru näitel** **Krista Kalbin** Valio Eesti As turundus- ja tootearendusdirektor ja **Marek Viilol** Põltsamaa Felix AS turundusdirektor
16.00 – 16.50	**Diskussioonivoor: Mida teha ülekaaluga?** Moderaator: **Krista Kalbin** - AS Valio Eesti Osalejad: **Kristin Salupuu** – toitumisnõustaja, **Diana Ingerainen** – Eesti Perearstide Seltsi juht, **Jüri Tamm** – EOK asepresident, **Marek Viilol** – AS Põltsamaa Felix
16.50 – 17.00	Lõppsõna ja kokkuvõte – moderaator
17.15	Pidulik vastuvõtt banketisaalis

Täpsem info ja registreerimine **www.toiduliit.ee** või telefonil **+372 6484 621**

* korraldaja jätab endale õiguse teha vajadusel programmi muudatusi

INVESTEERING

LHV ostab pensioniraha eest lennukeid

LHV pensionifondid ja pank rahastavad 25 miljoni euroga riigile kahe uue lennuki ostu, lendama hakkab nendega Nordica.

MÄRT BELKIN
mart.belkin@aripaev.ee
Äripäev

Kaks uut Bombardier CRJ900 lennukit ostab riigile kuuluv Transpordi Varahaldus, mis väljastas selle jaoks 25 miljoni euro ulatuses 2,85% intressiga võlakirju kaheksaks aastaks. Poole võlakirjadest märkisid LHV pensionifondid, poole LHV Pank.

"Seadusemuudatused on teinud pensionifondide investeeringute tegemise mõnevõrra paindlikumaks, saame teha investeeringuid oluliselt suuremas mahus," rääkis LHV pensionifondide juht Andres Viisemann.

Ta märkis, et tehing läheb pensionifondide investeerimisloogikaga kokku, kuna parem on luua uusi projekte kui osta olemasolevat kallist vara. "Kui osta avalikult turult võlakirju, liigutatakse raha ühe investori taskust teise investori taskusse. Kui teha midagi uut, on sellest ka rohkem kasu ühiskonnale," lisas Viisemann.

Toob suurema lennumahu

Uusi lennukeid hakkab Transpordi Varahalduselt rentima riiklik lennufirma Nordica, mis võtab ühe neist kasutusele Varssavi liinil. Sinna tahab riigifirma hakata lendama kolm korda päevas ning võtta Varssavi kasutusele transpordisõlmena.

"Tahame pakkuda rohkem istekohti Tallinnast alates ja seda mugavama graafikuga. Selle mõttega oleme enda tütarfirmale Regional Jet andnud ülesande pakkuda rohkem lennukeid," rääkis Nordica finantsjuht Ahto Pärl.

Lennukipargi tahab Regional Jet tõsta 15 peale, samas kui aasta varem oli lennukeid kuus. Nordica tellitud lende hakkaks teenindama kokku kuus lennukit. Seni on asju aetud ka väiksemate CRJ700 lennukitega, ent Nordica soovib liikuda suuremate CRJ900 lennukite poole.

Kahe lennuki ostuks väljastatud võlakirjad tagab Transpordi Varahaldus LHV-le nelja lennukiga. Varem pole LHV lennukeid tagatisena kasutanud, küll aga helikoptereid. "Lennuk on tagatis nagu iga teine ja neile eksisteerib teisene turg," rääkis Viisemann. "See on väga hea tehing meie mõlema jaoks."

Praegu paigutas lennukiostu raha seitse LHV pensionifondi. Peagi aga mitu neist ühineb ning pärast seda jäävad võlakirjaomanikuks pigem konservatiivsed fondid XS, S, M ja L. Viisemann märkis, et investeeringu risk on üsna väike ning tootlus sellele vastavalt tagasihoidlik.

Nordica finantsjuht tõi välja, et see on kõige suurem kommertsinvesteering Eesti lennundusse. "Oleme väga heas positsioonis ja väga rõõmsad selle üle, et Eesti kapital on leidnud tee meie tegevusse," rääkis Pärl.

LHV pensionifondide juhi Andres Viisemanni sõnul on riigifirma lennukiostu finantseerimine märksa parem investeering paljude Euroopa riikide võlakirjadest. Ka risk on pigem tagasihoidlik.

Võlakirjade intress on 2,85%. Kas see pole liiga madal? "Oleneb, millega võrrelda," ütles Viisemann ja märkis, et paljudele Euroopa valitsustele tuleb praegu laenamise eest peale maksta. Siin aga tegid fondid tehingu Eesti riigile kuuluva firmaga, said tagatise ning teenivad ka intressi.

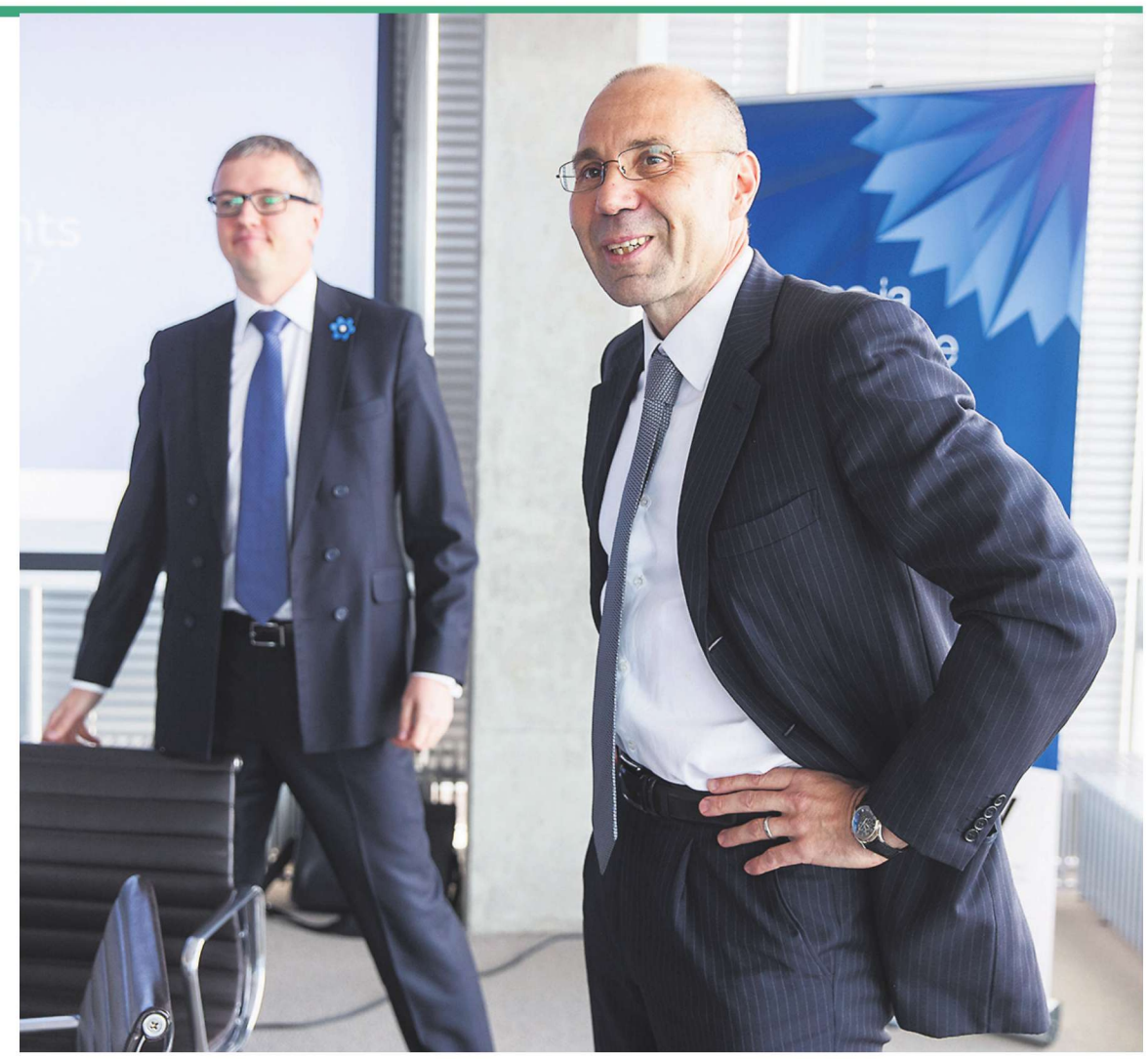

▲ **Nordica finantsjuht Ahto Pärl ja LHV pensionifondide juht Andres Viisemann teatasid suurimast kommertsinvesteeringust Eesti lennundusse.**
FOTO: ANDRAS KRALLA

2
uut lennukit saab enda käsutusse Nordica tänu LHVst saadud rahale.

LHV üritas tema sõnul mõistagi välja rääkida kõrgemat intressimäära, aga pakkujaid oli teisigi ning tuli püsida konkurentsis. "Oleme intressiga rahul ja allahindlust tegema ei tulnud, et seda klienti kindlasti endale saada," rääkis Viisemann. Investeering on tema sõnul hea ja kui tingimused on soodsad, oleksid LHV pensionifondid valmis sinna raha juurdegi panema.

Varem võlga polnud

"Antud juhul on emitent riigile kuuluv osaühing, mille finants koosneb ainult omakapitalist ja millel ei olnud enne seda tehingut ühtegi laenu," tõi Viisemann välja. Ka pärast 25 miljoni euro laenamist LHV pangalt ja pensionifondidelt jääb võlakoormus pigem madalaks.

Lisaks tugevale emitendile on tehingus ka reaalne tagatis – neli lennukit. See on Viisemanni sõnul küllaltki likviidne vara. "Lennukid on ikkagi turul väga müüdavad," rääkis ta. Samas on fondijuhi sõnul pigem ebatõenäoline, et tagatise realiseerimise peale üleüldse mõelda tuleb.

LHV fondid vaatavad ka edaspidi aktiivselt võimalusi Eesti võlakirjadesse investeerida. "Tänases majanduskeskkonnas on väga paljud varad küllaltki kallid. Kui tänasel päeval valida aktsiate ja võlakirjade vahel, siis ma pigem valin võlakirjad, kus sa tead, mis kuupäeval sa summa tagasi saad koos intressiga," rääkis Viisemann.

Ta lisas, et on huvitatud nii riigifirmadest kui ka eraettevõtetest. Töö selle nimel on käinud pikalt ja mahu kasvades saavad Eestis tegutsevad pensionifondid mängida küllaltki olulist rolli kapitaliturg arengus. "Meie oleme kõige avatumad olnud, aga minu teada on ka teised pensionifondid mõnele ettevõttele pakkumisi teinud," märkis ta.

Viisemann tõi välja, et võlakirjainvesteeringute puhul on Eestis suurema mahu tõttu huvitavamad riigifirmad. Kui teha tuleks aktsiainvesteeringuid, vataks ta aga pigem eraettevõtete poole, sest seal on suurem kasvupotentsiaal. "Korralikul eraettevõttel võiks olla ambitsioon suurem kui Eesti," märkis ta.

Sisuturundus on oma kauba, teenuse, firma tutvustamine huvitavate lugude jutustamise kaudu. ST teenib alati tellija turunduslikke eesmärke.

ST
Sisuturundus

Murevaba muruniitmine kogu eluks

OÜ Saestuudio pakutav robotniidukite täisteenindus on viimastel aastatel muutunud aina populaarsemaks: kevadel pannakse Husqvarna robotniiduk aeda tööle ja sügisel viiakse ta täishoolduse tegemiseks talvekorterisse. Maaomanik võib muruniitmise mure unustada igaveseks.

Tallinnas asuv Husqvarna toodete edasimüüja Saestuudio OÜ on võtnud murevaba muruniitmise oma südameasjaks ning paar hooaega tagasi alustatud robotniidukite täisteenindus on leidnud klientide seas sooja vastuvõtu.

"Sisuliselt võib Husqvarna robotniiduki ostja muruniitmise kui nähtuse enda jaoks täiesti unustada. Me tuleme kohale, paneme piirdekaablid maha, seadistame roboti töökorda ja anname omapoolse garantii, et see töötab tõrgeteta. Kui klient soovib, käime hooaja sees ka terasid vahetamas ning sügisel viime ta enda juurde hoidule. Teeme talle täishoolduse ning ladustame ta sobiva temperatuuriga ruumi, et kevadel taas tõrgeteta uuele hooajale vastu minna," selgitab Saestuudio müügikonsultant Allan Heiberg.

Tüütu kohustus asendub kvaliteetajaga

Tema sõnul on muruniitmine muutunud paljudele tüütuks kohustuseks ja sellele kuluva aja vabastamine muudeks tegevusteks suureks kergenduseks. Üha enam ostetakse ka robotniidukeid oma vanematele või vanavanematele, kellele muru eest hoolt kandmine on muutunud tervislikel põhjustel raskeks.

Tänapäeva mururobotid on juba nii nutikad, et teavad ise, millal on vaja "tööle" minna, millal mitte. Lihtsam variant on panna taimeriga sobiv niitmissagedus paika, kuid põuasel ajal, kui rohi eriti ei kasva, on muru kõrguse automaatsest tuvastamisest kindlasti kasu.

Heibergi sõnul on Husqvarna robotniidukite arendamisega tegelenud kõige kauem ehk üle 20 aasta, ning areng kestab pidevalt. Väga oluline on tootjale olnud läbi aegade see, et robot töötaks vaikselt. "Ta peab saama toimetada ka öösel, ehk kui suvel on majal aknad lahti, ei tohi tema töö häirida ei enda ega ka naabrite und."

Üks robotniiduk on suuteline korras hoidma kuni 5000 m2 ala ning ta saab erinevatel tasapindadel paremini hakkama kui näiteks murutraktor. Viimane oma laia niidukiga eeldab üsna siledat maad, kuid kitsas robot kohaneb erinevate pinnavormidega paremini. Samuti on ta suuteline toimetama kitsamates kohtades, erinevate puude ja põõsaste vahel ning vajadusel saab kaabeldusega tema tegevusala piirata. Näiteks tiikide ja maani ulatuvate okstega põõsaste ümbruses.

"Kui maalapp on suurem kui 5000 m², saab selle korrashoiu lahendada mitme robotiga. Meie jaoks on seni suurim ala olnud 22 000 m², kuhu me paigaldasime viis robotit," selgitab Heiberg ja lisab, et reeglina jäävad krundid ikka mõne tuhande ruutmeetri piiresse ja seal saab üks robot vabalt hakkama.

Keskmine kulu vaid 54 eurot aastas

Robotniiduki ülalpidamiskulud on lisaks aja kokkuhoiule ka rahaliselt madalamad kui sisepõlemismootoritega niidukitel. Seda kasvõi juba kütusekulu arvel. Elektrikulu, mis laadimisjaamas roboti aku täitmisele kulub, on üsna marginaalne, samuti ei maksa palju terad, mida on soovitatav hooaja jooksul vahetada kaks-kolm korda.

"Husqvarna robotile läheb alla kolm kahepoolset lõiketera, ehk ta ise reguleerib, kumba pidi terad ringi käivad, et need kuluksid ühtlaselt. Tagavarateri müüakse üheksateraliste komplektidena ehk sellest piisab terveks hooajaks. Maksab see komplekt aga vaid 17 eurot," selgitab Heiberg, kelle sõnul on nad oma kogemustele tuginedes kokku löönud ühe robotniiduki kaheksa aasta keskmise kulu koos hoolduse, elektrikulu, uue aku ja teradega ning saanud summaks 54 eurot aastas. "Ainuüksi kütusele kulub sisepõlemismootoritega niidukite puhul rohkem, rääkimata hooldusest jms."

▲ **Robotniiduki võib rahulikult omaette toimetama jätta, vargal ei ole temaga midagi peale hakata.**

▼ **Täishoolduse saanud robotniidukid ootavad Saestuudio laos uut hooaega.**

Tarmo Ojamäe: robotniiduki varastamine on mõttetu

Saestuudio tegevjuhi Tarmo Ojamäe kinnitusel on kümne aasta jooksul olnud vaid mõni üksik robotniidukite vargusjuhtum, kuid varastel ei ole olnud nende niidukitega mitte midagi peale hakata. Lisaks on kindlustusfirmad võtnud tänaseks ka mururobotid kodukindlustuspaketi koosseisu.

Kui kaitstud on robotniidukid varaste eest?

Võib öelda, et rohkemgi kui maja ees seisev auto. Esiteks on ta seadistatud töötama ainult kindlal territooriumil koos kindla laadimisjaamaga. Isegi kui see varastatakse ära koos jaamaga, on vaja selle mujal tööle panemiseks PIN-koodi, mida saab vaid esindusest. Et seda saada, peab inimene aga tõestama dokumentaalselt, et see niiduk kuulub tõepoolest temale. Lisaks on meil üleeuroopaline must nimekiri, ehk kui keegi teatab roboti vargusest, siis saavad sellest koheselt teada kõik esindused. Sestap ei tasu ka mingil juhul osta järelturult ilma dokumentide ja PIN-koodita robotniidukit. Isegi heauskse ostjana on hiljem seda sisuliselt võimatu tööle saada.

Kas roboteid on võimalik ka kindlustada?

Jah, oleme suutnud kindlustusseltsidele tema vargakindlust piisavalt tõestada ning täna saab juba robotniidukit lisada oma kodukindlustuspaketti. Küll aga oleme alati soovitanud robotit ostes see detail oma kodukindlustuse seltsilt üle täpsustada ja kui tõesti juhtub, et tekib mingi vastuseis, siis küsida kasvõi uut kindlustuspakkumist sellisest seltsist, kus sellega probleeme ei ole.

Kui palju robotniidukid maksavad?

Nende hinnad algavad 1100 eurost ja lõppevad 4500 euro juures. Kuna aga nende ülalpidamine on odav, siis pikemas perspektiivis tasub see investeering end ära. Kõige olulisem väärtus on aga just aeg, mis niitmise kohustuse arvel vabaks jääb.

Kas robotniidukit saab ka ise paigaldada?

Põhimõtteliselt saab, kui selleks on huvi ja kui soetada vastav paigalduskomplekt. Kuid reeglina ei tule see odavam, kui lasta meil masinaga kaabel maasse panna. Masinkaabelduse puhul puuduvad kaabli klambrid, mis võivad maksta kokkuvõttes pea sama palju kui masinpaigaldus. Lisaks muidugi anname omalt poolt kaasa garantii, et süsteem tõepoolest töötab nii, nagu peab.

Kuidas ma saan teada, kui robotiga on tekkinud mingi tõrge?

Vahel harva tuleb tõepoolest ette, et mõni mänguasi või aiatööriist ununeb murule ja robot suudab nii õnnetult selle otsa ronida nii, et ta enam liikuma ei pääse. Uuematele mudelitele saab aga paigaldada juba nutitelefoni liidese, kust saab GPSi kaudu jälgida tema liikumisi ja kui tekib mingi anomaalia, tuleb kohe selle kohta telefonile vastav teade.

Kui kaua on Saestuudio juba robotniidukitega tegelenud?

Kokku 10 aastat ehk hetkest, mil esimesed mururobotid meil müügile jõudsid. Alguses suhtusid inimesed neisse arusaadavalt üsna ettevaatlikult, kuid viimastel aastatel on aru saadud, et tegemist on täiesti töötava nähtusega, mis aitab kokku hoida nii aega kui ka raha.

UURI LÄHEMALT: ROBOTNIIDUK.EE

KOHTUASI

Sarapuu väimees jõudis prokuratuuriga kokkuleppele

Tallinna abilinnapea Arvo Sarapuu osalusega bussifirmade juhatuse liige, Sarapuu väimees Margo Tomingas jõudis prokuratuuriga pistise asjas kokkuleppele.

KOIT BRINKMANN
koit.brinkmann@aripaev.ee

Äripäev

Tomingas nõustub pistise andmise eest ligi 15 000 euro suuruse rahalise karistusega. Kokkuleppemenetlusega muutusid Tomingasele ja endisele kaitseväe peastaabi protokolliteenistuse spetsialistile Kristjan Varikule esitatud süüdistused kergemaks ning senisest altkäemaksusüüdistusest sai pistisesüüdistus.

Ajal, kui bussiveofirma Atko töötajad piketeerisid ettevõtte kontori ees oma õiguste eest, oli Atko Grupi juhatuse liikmel Tomingasel vaja korruptsioonikuriteo tõttu Harju maakohtus istuda.

Nagu kahe nädala eest toimunud esimesel kohtuistungil, oli Tomingas ka eile turris olekuga ning varjas kiivalt oma nägu fotograafi eest. Kohtusaali sisenedes tõmbas ta ukse ajakirjanike nina ees suure pauguga kinni.

Altkäemaksusüüdistus

Tomingast süüdistati transpordiettevõtete Harjumaa Liinid, MTG, ATKO Trans, ATKO Liinid ja Järve Bussipark juhatuse liikmena endisele kaitseväe peastaabi protokolliteenistuse spetsialistile Kristjan Varikule altkäemaksuna vara andmises ligi 52 000 euro väärtuses. Varik ja tema naine said Tomingase kaudu tasuta kasutamiseks luksusautod Lexus GS300 V6 ja BMW X5 35D.

Varik tellis omakorda Tomingase juhitavatelt ettevõtetelt kahe aasta jooksul kaitseväe protokolliürituste ja kohtumiste jaoks transporditeenuseid ning rentis sõidukeid 154 korda ligi 180 000 euro eest.

Kõikide nende ettevõtete nõukogus oli ka Keskerakonna poliitik, praegune Tallinna abilinnapea Arvo Sarapuu.

Põhja ringkonnaprokuratuuri eriasjade prokurör Endla Ülviste ütles kohtus, et süüdistatavatega jõuti kokkuleppele ning Tomingasele esitatud süüdistus muutub pistise andmiseks ning Variku süüdistus pistise vastuvõtmiseks.

Karistusi tahetakse ajatada

Kokkuleppe järgi on Tomingase lõplikuks karistuseks rahaline karistus 294 päevamäära ning et 2013. aastal oli Tomingase päevasissetulek 50 eurot, tuleb karistuseks kokku 14 700 eurot.

Tomingase kaitsja vandeadvokaat Oliver Nääs esitas taotluse, et rahalise karistuse tasumise saaks ajatada aasta peale.

PRÜGIÄRI

Sarapuu ja Aas süüdistasid Vakrat

KOIT BRINKMANN
koit.brinkmann@aripaev.ee

Riigikogu korruptsioonivastase erikomisjoni ees pealinna prügimajanduses toimuvate jamade kohta aru andnud Tallinna linnajuhid Arvo Sarapuu ja Taavi Aas süüdistasid sotsiaaldemokraadist riigikogu liiget Rainer Vakrat suurte prügivedajate huvide esindamises.

Viimasel ajal on Tallinna prügimajanduses toimuvaga seoses üles kerkinud palju küsimusi ning seetõttu kutsuti korruptsioonivastase erikomisjoni liikme Ants Laaneotsa initsiatiivil komisjoni ette selgitusi andma abilinnapea Sarapuu ja linnapea kohusetäitja Aas.

"Kahetsusväärselt tundub, et puhastumisprotsess ei ole veel Tallinna linnas lõplikult toimunud. Taavi Aas saigi kutsutud seetõttu, et veenduda puhastumisprotsessiga tegelemises," märkis erikomisjoni esimees Artur Talvik enne komisjoni istungit.

Linnajuhid süüdistasid Vakrat

Pärast istungit rääkis Talvik, et Tallinna linnajuhtide taktika oli keerata kogu teema kontrollitud jäätmeturu ning vabaturu vaidluse peale. "Selle raames tegid nad ka väga rämeda süüdistuse Rainer Vakra (riigikogu keskkonnakomisjoni esimees – toim) suunas, öeldes, et Vakra esindab suuri prügivedajaid ja hoopis see on suur probleem," märkis ta.

Riigikogu keskkonnakomisjoni esimees Rainer Vakra väljasõidul ilegaalsse prügilasse Tallinnas Silikatsiidi tänava lähedal. FOTO: EERO VABAMÄGI / POSTIMEES / SCANPIX

Talvik lisas, et komisjonis küsiti Sarapuult tema seoste kohta Baltic Waste Management OÜga (BWM) ning Sarapuu eitas igasuguseid seoseid.

Mäletatavasti tõi Eesti Ekspress välja, et BWM rendib prügiveoautosid Sarapuu väimehe Margo Tomingase õe firmalt. Margo Tomingas on aktiivselt osalenud prügiveoautode soetamisel ning autosid hoitakse Sarapuu ja Tomingase osalusega bussiveofirma Atko territooriumil.

Talviku sõnul jätkatakse selle teemaga ning komisjoni ette kutsutakse ka Vakra ja suuremate jäätmekäitlusfirmade esindajad. "Tallinna linnajuhid väga tänasid meid, et komisjon selle teema üles võttis. Nende sõnul on jäätmevaldkonnas korruptsiooni tõesti väga palju," lisas Talvik.

Arvo Sarapuu korduvalt saadetud küsimustele ei vastanud.

Linnavõimu lemmik põrus

Viimastel kuudel on Tallinnas linnaelanike pahameele pälvinud Tallinna linnaisade lemmikprügivedaja Baltic Waste Management (BWM), kes ebaõnnestus süvamahutite tühjendamisel ja vedas Nõmmel loata prügi.

Hiljuti tunnistas riigi keskkonnaamet kehtetuks BWMi avalduse alusel nende jäätmeloa, mille nad said 24. märtsil Tallinna vanalinna jäätmeveopiirkonnas prügi vedamiseks.

Hanke võitmise järel pidi BWM hakkama vanalinnas tegutsema selle kuu alguses. Äripäeva andmetel pole ettevõttel siiani õnnestunud aga hankida vanalinnas toimetamiseks vajalikku väiksemat tehnikat.

Jäätmeloa tühistamise taotlus võib aga näidata, et ettevõte ei kavatsegi veel niipea vanalinnas alustada. Uue korrektselt täidetud jäätmeloa taotluse menetlus võib kesta kuni kolm kuud.

Kui kaua Tallinna linnavõim saamatule ettevõttele veel vastu tuleb, näitab aeg.

> **Nad tegid väga rämeda süüdistuse Rainer Vakra suunas, öeldes, et Vakra esindab suuri prügivedajaid ja hoopis see on suur probleem.**
> **riigikogu korruptsioonivastase erikomisjoni esimees Artur Talvik**

KOMMENTAAR

Linnajuhid on seadusele lihtsalt vilistanud

RAINER VAKRA
riigikogu keskkonnakomisjoni esimees, sotsiaaldemokraat

Mis puudutab korruptsioonivastast komisjoni, siis olen ka ise Talvikule (komisjoni esimees Artur Talvik) öelnud, et Tallinna kahtlaste mahhinatsioonide paljastamisel võib minu kui keskkonnakomisjoni esimehe teadmistest kasu olla.

Loodan, et see kohtumine leiab aset kõige lähemalt ajal, sest Tallinn tuleb sellest prügijamast kiiremas korras puhtaks teha.

Üle kümne aasta on jäätmeseadusega olnud omavalitsustel kohustus rakendada korraldatud olmejäätmete vedu. Eelmise aasta sügisel riigikogu keskkonnakomisjoni istungil selgus, et Tallinna 13 jäätmeveo piirkonnast toimis korraldatud jäätmevedu ainult kolmes piirkonnas ja kolmes piirkonnas rakendati seda vaid osaliselt. Seega vaatamata kümme aastat kehtinud seadusele on pealinna juhid sellele lihtsalt vilistanud.

Ja Arvo Sarapuu ümberkorraldused prügiveos ning endale lähedaste firmade soosimine on viinud linna prügikaose äärele. Jäätmete äraviimisel on olnud tõsiseid häireid nii Nõmmel, Õismäel kui ka Lasnamäel. Abilinnapea soosik nendes linnaosades BWM OÜ ei ole reaalsuses võimeline prügiveoteenust osutama – neil puuduvad selleks vajalik tehnika ja kogemus.

Tunnustan ja tervitan Tallinna linnavalitsust Jäätmekeskuse juhi ametist vabastamisel ning samuti BWM OÜle 7000urose trahvi määramise eest. See on lõpuks hea ja oodatud algus Tallinnas normaalse prügiveo taastamisel. Linnaelanikud on rahul, et neid trahviti, ning usun, et on vajalik lõpetada selle firmaga lepingud ka Nõmmel ja Lasnamäel. Tallinna prügiveo korraldus vajab mitte kosmeetilisi muudatusi, vaid täielikku restarti.

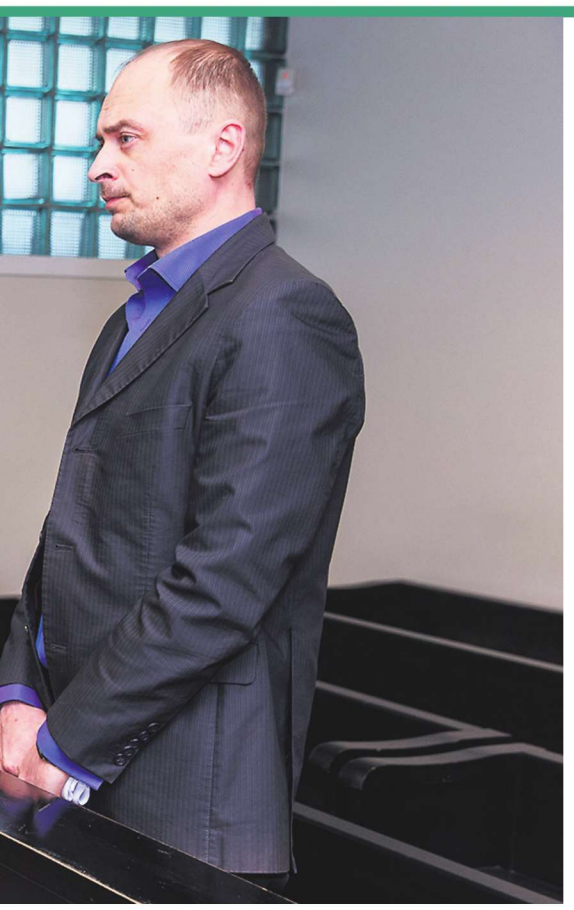

▲ Tallinna abilinnapea Arvo Sarapuu osalusega bussifirmade juhatuse liige Margo Tomingas (istub) ja Kristjan Varik eile kohtus.
FOTO: ANDRAS KRALLA

14 700

eurot ehk 294 Margo Tomingase 2013. aasta päevasissetulekut määras prokuratuur kokkuleppega Margo Tomingase karistuseks.

Variku karistuseks on kokkuleppe järgi poolteist aastat vangistust, mida ei pöörata täitmisele, kui ta pooleteist aasta pikkuse katseaja jooksul ei soorita uut kuritegu. Ka Varik soovis aasta peale ajatada kriminaalmenetlusega seotud kulude tasumise.

Kohus tutvub kokkuleppega ning teeb otsuse maikuus.

Kommenteerida ei soovi

"Ei!..Ei!" oli Tomingase tõre reaktsioon kommentaaripalve peale. Ka kaitsja Nääs ei soovinud midagi lisada, märkides, et kui klient ei soovi, siis ka tema ei saa kommenteerida.

Miks te üldmenetluse asemel kokkuleppele läksite? "Kokkulepe on sellepärast, et kohtus käimine on sama kulukas," ütles Tomingas üle õla.

Eile toimus aga ka Atko Grupi kontori akende all mitmekümne osalejaga pikett, milles ettevõtte bussijuhid ja nende toetajad nõudsid, et tööandja lõpetaks ebaseadusliku käitumise ning bussijuhtide ületunnid peavad olema tasustatud.

Algselt kahtlustati ka Riisalu firmat

Lisaks Tomingaselt ligi 52 000 euro väärtuses vara saamisele võttis Varik esialgse süüdistuse järgi altkäemaksuna vara veel ka trükiteenuste, meenete ning toitlustusega tegelevatelt ettevõtetelt. Kõik kokku oli üle 75 000 euro väärtuses. Kuriteoepisoodid jäävad aastatesse 2011–2013.

Kaitsepolitsei pidas Variku kinni novembris 2013, samal ajal toimus läbiotsimise ka Tallinnas Ahtri tänaval ASi ATKO Grupp ruumides. Ka tollase riigikogu liikme Aivar Riisalu ettevõte Callarex Grupp oli algselt kahtlustatavana prokuratuuri nimekirjas kui Varikule pistise andja.

"Minuni on jõudnud info, et on käidud, vesteldud minu töötajaga. Mulle ütles kaitsepolitsei, et suhteliselt suure tõenäosusega ei esitata minu ettevõtte vastu süüdistust, sest seal võib olla väljapressimise motiiv isiku suhtes," rääkis Riisalu Äripäevale 2013. aasta novembris.

internetiturunduse meistriklassid
turundustreff.ee
Turundus Facebookis / Wordpress / Sisuturundus internetis / Google Adwords / Google Analytics

TÖÖSTUS

Pakenditurg järjest kasvab

Konsultatsioonide ja turuuuringutega tegeleva Smithers Pira andmetel kasvab globaalne pakenditurg aastas 3,5% võrra. Aastaks 2020 saavutab see 900 miljardi euro suuruse mahu.

Euromonitori andmetel müüdi kogu maailmas 2015. aastal üle 4000 miljardi pakendi. 50% kõikidest pakenditest on tehismaterjalist. Tõusev trend on painduvad tehismaterjalist pakendid, mille osakaal on 60%. Üha enam tooteid pakendatakse painduvatesse pakenditesse – kottidesse, kilesse jne. Nõudlus selle järele pärineb enamasti toidutööstusest. Stabiilse vormiga tehismaterjalist pakendeid kasutab palju joogitööstus.

Pakendituru jätkuval kasvul on kaks põhjust: üha suurem linnastumine ja jätkuv suundumus kasutada mugavustooteid.

TÖÖSTUSUUDISED.EE

LÜHIDALT

Kinnisvaraportaal kv.ee püsib külastatavuse liidrina

Eesti kinnisvaraportaalide liidrikohta hoiab endiselt kv.ee, millel on enam kui 3 miljonit kuulutuste vaatamist nädalas.
Eelmisel nädalal vaadati kv.ee-s kinnisvarakuulutusi kokku 3,2 miljonit korda, vahendas kinnisvaraportaal TNS Emori värsket veebilehtede külastatavuse statistikat. Võrreldes märtsiga tõi aprilli esimene nädal kaasa 14% languse, kuid aprilli külastatavus püsib möödunud aasta sama kuu tasemel.
Märtsi lõpus otsustas 11 suurt kinnisvarafirmat lõpetada enda kuulutuste kuvamise portaalis kv.ee, tuues põhjuseks usalduse kaotamise ning kuni 400% hinnatõusu.

Kas Alphabeti aktsia jõuab konkurentidele järele?

Alphabeti aktsia on lähematele konkurentidele viimasel aastal alla jäänud, aga analüütikud usuvad, et olukord muutub, vahendas MarketWatch.
Facebooki aktsia on viimasel aastal kallinenud 29% ja Amazon on 44%. Google'i emafirma aktsia on samal ajal kosunud vaid 10%. Olukord võib muutuda, sest YouTube'i ja Google Cloudi osakaal Alphabeti käibes suureneb.
Credit Suisse'i analüütik Stephen Ju kordas ostusoovitust ja jättis Alphabeti 12 kuu hinnasihi 1100 dollari juurde. Alphabeti aktsia tõusis esmaspäeval 1,6%, 855,13 dollarile.

ST Sisuturundus

Mõisaküla Masinatehas omandas Weimeri pankrotivara ja kaubamärgi

Viljandimaal asuv masinaehitusettevõte Mõisaküla Masinatehas OÜ omandas emaettevõtte Helmetal IMS OÜ kaudu metsahaagiste ja -tõstukite tootja Weimer OÜ pankrotivara ning kaubamärgi. Tehinguga laieneb ja mitmekesistub Mõisaküla Masinatehase toodang ning suureneb personal.

„Weimeri kaubamärgi ja seadmete omandamine annab uusi võimalusi võita turuosa meie sihtturgudel ning laiendada senist põllu- ja metsamajandusmasinate valikut," ütleb Mõisaküla Masinatehas OÜ juht Enno Lilleste, lisades, et kuigi alles käib varade kolimine ja tootmishoone remont, on laekunud juba esimesed tellimused ning käib aktiivne läbirääkimine diileritega.

Weimer on Ukrainas ja Valgevenes väga tuntud, hästi omaks võetud ning kõrgelt hinnatud kaubamärk. Seda tõestab tõsiasi, et Valgevenes hüütakse metsaveokärusid Weimeriteks. Mõisaküla Masinatehas toodab traktorite esilaadureid, neile vajalikke tööriistu ja lumesahkasid, lisaks ekskavaatoritele erinevaid võsagiljotiine ja muid masinaehitusega seotud tooteid.

Weimeri kaubamärki kandvat metsatehnikat on müüdud paljudes Euroopa Liidu riikides ja lisaks ka Ukrainas ja Valgevenes. Weimeri metsatõstukid ja haagised on konstrueeritud professionaalseks kasutamiseks ning on suurepärane lisa Mõisaküla Masinatehase tootmisele.

„Täna töötab meie tehases 13 inimest, kuid lähiajal peame juurde võtma vähemalt 4–5 metallitöötajat ning tehnoloogiajuhi-tootearendaja. Kahjuks on Eesti äärealadel rahvaarv kahanemas ning ka meile seab see heade töötajate leidmisel omad piirid ette. Täna on vanim töötaja tehase endine tootmisjuht, kes vaatamata oma 80. eluaastale teeb paljudele noortele silmad ette," räägib Enno Lilleste murekohtadest, nentides, et välistatud pole renditööjõud ukrainlaste näol. Samuti toob ta välja maakohtade omavalitsuste passiivsuse, sest kuigi ollakse laienev tööandja ja potentsiaalne eksportöör, pole linnavalitsus suutnud leida vahendeid tehaseni ulatuva tee kordategemiseks.

Mõisaküla Masinatehases alustati raudteedepoo ja vagunite ehitusega tegevust juba tsaariajal ehk ligi 120 aastat tagasi, mis teeb ettevõttest tõenäoliselt Liivimaa ühe vanima metallitöötleja. Nõukogude Liidu ajal tegeles ettevõte kett-ekskavaatorite valmistamisega. Täna on ettevõttel umbes 3500 m² lao- ja tootmispinda, kus toimuvad uuendustööd ning uue värviliini paigaldamine.

◀ Weimeri metsaveohaagiste kvaliteet on lisaks Eestile väga tuntud ka Ukrainas ja Valgevenes.

MIS ON MIS
www.mtm.ee
www.weimer.ee
Weimer

TÖÖJÕUD

Kohtinguportaalid andsid idee värba

Ettevõtjad otsustasid luua teenuse, millega veenduda, et uus töötaja kindlasti sobitub meeskonda, ning kasutasid selleks kohtinguportaalides kasutusel olnud mudelit.

TRIIN ADAMSON
kaasautor

Talendiotsingu ning meeskonna arendamise ettevõtte Teamscope juhatuse liikme Alo Arro sõnul sai idee alguse tühimikust personaliotsinguturul.

"Minu onu, kes on ka Teamscope'i kaasasutaja (Tõnis Arro – toim), on 30 aastat töötanud personaliotsingu valdkonnas, kuid siiani pole tal head arusaama sellest, kuidas mõista, milline inimene millisesse meeskonda sobib," rääkis Arro. Ta selgitas, et seni on uute inimeste palkamine käinud enamjaolt kõhutunde järgi, mis ei pruugi olla kuigi hea neil, kes värbamisega iga päev ei tegele. Seetõttu tekkis Teamscope'i meeskonnal soov leida andmetel põhinev viis, kuidas aru saada, kas kandidaat sobib meeskonda peale oma oskuste ja kogemuste ka inimesena.

Arro sõnul andsid uue värbamistööriista loomisel inspiratsiooni kohtinguportaalid, mis oskavad lugeda neile kättesaadavat informatsiooni ning selle põhjal moodustada stabiilseid ja õnnelikke paare.

"Miks ei võiks sama mudelit kasutada ka selleks, et komplekteerida õnnelikke ja produktiivseid meeskondi ning asendada kõhutunne andmetega?" leidis Arro. Ta märkis, et olemas on küll väga palju tööriistu, mis aitavad kandidaati profileerida indiviidina, kuid puudu on tööriist, mis aitab võrrelda indiviidi sobivust terve meeskonnaga.

Andmeteadusel, masinõppel ning algoritmidel põhineva värbamisteenuse loomiseks töötati läbi sadu teadustöid, et aru saada, mis on tiimidünaamika puhul oluline ning mida tööriist peaks kindlasti arvesse võtma. Teadustööde ja isiksusetestide põhjal valmis platvorm, mis lihtsustatuna koosneb viiest komponendist: meeskonna kaardistamine, tagasiside andmine meeskonnaliikmetele, kandidaadi profileerimine, kandidaadi võrdlus meeskonnaga ning tagasiside ja soovitused.

Aitab parandada meeskonnatööd

Meeskonna analüüs kaardistab kogu tiimi, et aru saada, milline on konkreetse meeskonna kultuur ja dünaamika. Selleks täidavad kõik meeskonnaliikmed teste, luues enda profiili, kus on kirjas isikuomadused, põhiväärtused, mis inimest motiveerib, kuidas ta otsuseid teeb ning kuidas talle meeldib koostööd teha. Samuti selgub testist kogu meeskonna profiil, näiteks kui koostööaltid ollakse või milline on meeskonna stressitaluvus.

Arro on veendunud, et taoline meeskonnapildi loomine ei aita kaasa mitte ainult värbamisele, vaid ka meeskonna efektiivsemale igapäevatööle.

"Paljud ettevõtted kaardistavad oma kultuuri ülevalt alla ning töötajad peavad seda jälgima. Ettevõtted aga ei ole enam homogeensed – tiimid on erinevad ning neil on ka erinev kultuur, mistõttu tuleb kultuuri kaardistada alt üles," selgitas Arro. Seega on tema hinnangul oluline, et inimene sobituks nende kaastöötajatega, kellega ta iga päev ühes toas istub, ning vähem tähtis on see, kuidas ta sobitub ettevõtte juhtfiguuri seatud põhiväärtustega.

"Inimest pole mõtet raamidesse suruda

MIS ON MIS
Teamscope

Alo Arro 2015. aastal asutatud värbamisteenuse pakkuja.
Ettevõtte omanikeringi kuuluvad ka Arengufondi skandaalne eksjuht Tõnis Arro, kiirendi Startup Wise Guys ning ettevõtte Solid Solutions OÜ kaudu Lauri Ilison ja Terje Ennomäe.
Idufirma sai möödunud aastal Startup Wise Guysi kiirendist 20 000 eurot ja Eesti ingelinvestoritelt 90 000 eurot investeeringuid.

PANE TÄHELE
Kuidas sobivust mõõdetakse?

Märksõnad
isikuomaduste ja meeskonna kultuuri kaardistamisel: neurootilisus, ekstravertsus, sotsiaalsus ja leplikkus, avatus uutele olukordadele, kohusetundlikkus
isiksuse põhiväärtuste kaardistamisel: universalism, iseseisvus, väljakutsete leidmise soov, prestiižisoov, naudingusoov, turvatunde tähtsustamine, soov teha asju nii, nagu neid on alati tehtud, kuulekus, heasoovlikkus, saavutusvajadus
meeskonna dünaamika kaardistamisel: koostöövõime ja kommunikatsioon, stressitaluvus ja suutlikkus toime tulla raskete olukordadega, protsesside juurutamise oskus ja soov neid järgida, ambitsioonikus, innovatiivsus

Minu onu, kes on ka Teamscope'i kaasasutaja (Tõnis Arro – toim), on 30 aastat töötanud personaliotsingu valdkonnas, kuid siiani pole tal head arusaama sellest, kuidas mõista, milline inimene millisesse meeskonda sobib.

▲ Teamscope'i juhatuse liige Alo Arro
FOTO: ANDRAS KRALLA

Lenovo™

Lenovo V110
Parim töövahend ärikasutajale
Võimas i5 protsessor ja kiire SSD ketas

intel inside CORE i5

15,6" HD matt ekraan, Intel® Core™ i5-6200U protsessor, Intel® HD520 graafika, 4GB operatiivmälu, 128GB SSD ketas, DVD-kirjutaja, Bluetooth, WiFi AC, 1x USB2.0, 1xUSB3.0, HDMI, 3-in-1 kaardilugeja, veebikaamera, kaal 2,1kg
Nordic asetusega klaviatuur,
Microsoft Windows 10

599.- **479.-**
Kuumakse: 16€ /48 kuud

Lenovo B50-50
Kiire ja
SSD ket
sülearvu

intel inside CORE i3

15,6" HD (1366x768) matt ekraan, Intel® Core™ i3-5005U protsessor, Intel® HD5500 graafika, 4GB operatiivmälu, 128GB SSD ketas, Bluetooth, WiFi, 1xUSB2.0, 1xUSB3.0, HDMI, mälukaardilugeja, veebikaamera, kaal: 2,02kg
Nordic asetusega klaviatuur,
Microsoft Windows 10 Professional

499.- **399.-**
Kuumakse: 13.30€ /48 kuud

Lenovo YOGA 3 PRO
Inteligentne sülea
mis kohaneb
kõigega

intel inside CORE m

13,3" WQXGA+ (3200x1800) IPS puutetundlik 360 kraadi pööratav ekraan, Intel® Core™ M-5Y71 protsessor, Intel® HD5300 graafika, 8GB operatiivmälu, 256GB SSD ketas, Bluetooth v4.0, WiFi, 2xUSB3.0, microHDMI, mälukaardilugeja, veebikaamera, JBL+Waves audio, aku kestvusega kuni 10h 35min, kaal 1,2kg
ENG asetusega taustavalgustusega klaviatuur,
Microsoft Windows 10

1199.- **945.-**
Kuumakse: 30.75€ /48 kuud

Süle- ja lauarvutite: müük, remont, hooldus / Tarkvara korrastamine / SSD ketaste paigaldus

iTshop Arvuti-, büroo- ja hobikaubad
25 aastat alates 1992

Rakvere: Müük ja hooldus	Rakvere: Jaemüük	Pärnu: Müük ja hooldus	Tallinn: Müük ja hooldus	Jõhvi: Müük ja hooldus	Tartu: Müük ja hooldus	Viljandi: Müük ja hooldus	Narva: Müük ja hooldus	E POOD 24H
Rägavere tee 37	F.G. Adoffi 11	Papiniidu 5A/1	Väike Paala 1	Narva mnt. 5	Ringtee 75	Kivi 2	Tallinna mnt. 19c	www.itshop.ee
Tel. 322 3456	(Kroonikeskus)	(Sillakeskus)	(Siemensi maja)	(Bussijaama vastas)	(Lõunakeskus)	(Leola ärikeskus)	(FAMA keskus)	Tel. 443 3141
Mob. 51 30 349	Tel. 322 5410	Tel. 443 3141	Tel. 601 0000	Tel. 335 6253	Tel. 731 0737	Tel. 433 3122	Tel. 356 6414	Mob. 50 94 085
rakvere@itshop.ee	krooni@itshop.ee	parnu@itshop.ee	tallinn@itshop.ee	johvi@itshop.ee	tartulk@itshop.ee	viljandi@itshop.ee	fama@itshop.ee	epood@itshop.ee

misteenuseks

KOMMENTAAR

Oleme saanud näpunäiteid, milles meeskond lonkab

HAROLD SAAR
Stigo Bike'i müügi- ja turundusjuht

Otsime oma tiimi alati inimesi pigem väärtuste ja omaduste põhjal. Usume, et oskused on õpitavad, aga iseloom ja loomuomadused ei ole üldiselt muudetavad.

Teamscope'i teenus aitab meil hinnata, kuidas uued tiimiliikmed sobivad ja milles me üksteist täiendame. Oleme saanud väga otseseid näpunäiteid, milles meeskond lonkab ja kuidas seda parandada. Teiste tiimiliikmete profiile vaadates oskame omavahel paremini suhelda ja tiimi tõhusamalt tööle panna.

Teamscope'i test ei ole mingi hirmu- ja represseerimisvahend. Kõikidel kandidaatidel on seni olnud ka endal huvi näha, mis tulemused nende kohta avalduvad ja mis on nende tugevamad ning nõrgemad iseloomujooned. Nad on aru saanud, et testi sooritamine on ka neile võit, kuna saavad kiiresti teada, milline on nende sobivus meie meeskonnaga.

Oluline on oma erilisusega meeskonda mitmekesistada

GRETE KOTKAS
Swedbanki karjäärikeskuse juht

Meile on oluline värbamisel vaadata just isikuomadusi, õiget suhtumist, õppimis- ja kohanemisvõimet ning hoolitseda, et tööle tulevad panga väärtustega sobivad töötajad.

Tähtis on suutlikkus tuua meeskonda värsket mõtlemist, samas on oluline ka hea klapp ja sobivus meeskonnaga. Sobivus ei tähenda aga seda, et inimene peaks olema sarnane meeskonnaliikmetega, vaid oluline on just oma erilisusega meeskonda mitmekesistada.

Seetõttu on igati teretulnud lahendused, mis aitavad saada paremat pilti inimese tiimi sobivusest ja näha, kuidas tema tugevused eesootavasse konteksti paigutuvad.

või sundida samastuma, sest seda ei juhtu. Väärtused ei muutu nii lihtsalt – parem on neist aru saada ning seada teadlikult motiveerivaid eesmärke," nentis Arro.

Pärast meeskonna profileerimist võetakse tavalise värbamisprotsessi abil leitud lõppvooru kandidaadid ning palutakse neil samu teste täita. Testi tulemusel näidatakse ära kandidaadi suhtelised tugevused ja nõrkused ning ohukohad, mis kaasnevad kandidaadi meeskonda värbamisel.

"Seega saab lisaks CVs nähtud kogemusele ja oskustele ka teaduslikult põhjendatud aluse kõige sobivama kandidaadi valikuks ning enam ei pea lootma, et seekord läks personaliotsinguga hästi," kirjeldas Arro. Hea sobivusega kandidaadid püsivad tema sõnul ettevõttes tavaliselt neli korda kauem.

Talendijuhtimise ettevõtte Fontes partner ja personaliotsingujuht Eva Lelumees peab algoritmil põhinevat värbamisteenust väga mõistlikuks lisainformatsiooni hankimise võimaluseks. "Kuna hästi toimivad meeskonnad jagavad üldjuhul ka ühiseid väärtusi ja hoiakuid, siis varakult meeskonnaga haakumise kohta info saamiseks on Teamscope'i meetod päris hea teiste värbamist ja sobivusotsuseid toetavate meetodite juures," lausus Lelumees.

Ta usub, et teenuse tugevus on eelkõige tehnoloogia ja algoritm, mis võtab arvesse teatud kriteeriumid ja suudab objektiivselt informatsiooni analüüsida. Nõrkuseks see-eest peab ta analüüsitava info piiratust ehk kandidaatide kohta ei pruugi olla piisavalt infot, mille põhjal algoritm saab adekvaatseid otsuseid teha.

TULEMUSED

Goldmanilt oodati rohkemat

Goldman Sachs Group teatas esimese kvartali tulemused, mis jäid analüütikute ootustele alla, vahendas MarketWatch.

New Yorgis asuva investeerimispanga kasum tõusis kaks korda, 2,26 miljardile dollarile (5,15 dollarile aktsia kohta). Eelmise aasta samal ajal oli kasum 1,14 miljardit (2,68 dollarit aktsia kohta). Tõsi, 2016. aasta esimene kvartal oli Goldmani jaoks 12 aasta halvim – kauplemisega seotud tulud vähenesid ja intressimäärad olid rekordmadalal.

Käive kasvas 27 protsenti, 8,03 miljardile dollarile. Aasta varem oli käive 6,34 miljardit.

Thomson Reutersi küsitletud analüütikud prognoosisid käibeks 8,45 miljardit ja kasumiks 5,31 dollarit aktsia kohta.

Aktsiakauplemisega seotud tulud vähenesid 6 protsenti, 1,67 miljardile dollarile.

Goldman Sachsi aktsia hakkas eile odavnema, sest tulemused valmistasid pettumuse.

ÄRIPÄEV.EE

LENNUNDUS

Uued lennukid viivad kasumile lähemale

MÄRT BELKIN
mart.belkin@aripaev.ee

Kahe uue lennuki soetamine aitab Nordical suurendada lennutihedust ja parandada kvaliteeti ning viib firma finantsjuhi sõnul lähemale eesmärgile jõuda 2019. aastaks kasumisse.

Üks ostetud 88kohaline lennuk läheb Varssavi liini teenindamisele. Teine asendab Nordica lennuvõrgus väiksemat 70 istekohaga CRJ700-tüüpi lennukit, mis omakorda läheb varulennukiks. Sellega saaks ära katta tehnilised probleemid, et lennud toimuksid regulaarsemalt. Lisalennuk vähendab ka tõenäosust, et lennud ära jäävad, rääkis Nordica finantsjuht Ahto Pärl.

Varssavist kujundab Nordica lisaks Stockholmile, Brüsselile, Amsterdamile ja Münchenile ühe olulisema sõlmjaama, mida firma plaanib eelisjärjekorras arendada. Nordica tütarfirmast Regional Air kuulub 50% Poola riiklikule lennufirmale LOT.

Pärli sõnul plaanib firma võimalikult suures ulatuses ühildada oma graafikut LOTiga, et kliendil ei tuleks Varssavis pikka aega oodata. "Eesmärk on tunniajaline ümberistumise aeg enamikule lendudele," rääkis Nordica finantsjuht.

Varssavisse lendab Nordica juba praegu, kolme lennuni päevas tõstab firma sageduse juuni lõpus – kohe, kui uus lennuk käes on. "Kui oleme kolme lennu peal päevas, siis vaatame, kuidas see liin areneb ja kas ta tulevikus veel kestab," ütles Pärl.

Aasta lõpuks peaks Regional Jeti lennukipargis olema 15 lennukit, nendest kuus teenindavad Nordica lende ja ülejäänud teevad allhanget SASile ja LOTile. Selle aasta eelarves nägi Nordica ette aga vaid kaheksa lennukit. Seetõttu võib Pärli sõnul loota, et ka 20 pole enam kaugel.

Finantsseisule mõjub laienemine tema sõnul hästi. "See on üks ärimudeli osa. Iga täiendav lennuk meie pargis ja teenuse eksport tähendab seda, et meie üldkulud jaotuvad rohkemate lennukite vahel, mis tähendab positiivset finantsefekti Nordicale," rääkis finantsjuht. See aga viib lähemale eesmärgile jõuda 2019. aastal kasumisse.

18.-19. mail 2017 Pärnu Kontserdimajas

Räägime koostööst ja konkurentsist organisatsiooni sees, ettevõtete vahel, ettevõtete ja riigi ning ettevõtete ja teaduse vahel.

Pärnu Juhtimiskonverents

Koostöö ja konkurents

Esinevad:

Nigel Farage
Brexiti eestvedaja

Kristjan Järvi
dirigent

Kristel Kruustük
idufirma Testlio juht ja asutaja

John Elvidge
Edinburghi lennujaama nõukogu esimees

Nick Goodwyn
sõjaväepiloot

Daniel Vaarik
Tuleva pensioniühistu asutaja

Lisaks:

Mari-Liis Rüütsalu (Ekspress Grupi juhatuse esimees), **Kristjan Hiiemaa** (ERPLY tegevjuht), **Jaanus Vihand** (Coop Eesti juhatuse esimees), **Jüri Allik** (Tartu Ülikooli eksperimentaal-psühholoogia professor), **Henrik Hololei** (Euroopa Komisjoni liikuvuse ja transpordi peadirektoraadi peadirektor), **Mailis Reps** ja **Allar Jõks** (EV Presidendikandidaadid 2016), **Andres Liinat** (Tartu Ülikooli kantsler), **Arnold Sinisalu** (KAPO peadirektor), **Erik Puura** (Tartu Ülikooli arendusprorektor), **Külli Lilleorg** (Fontese juhtivpartner)

jt.

Saal on välja müüdud!

Veel on saadaval soodushinnaga kohad rõdul! 679€+km
(km-ga 814,8€, konverentsi täishind on 999€+km)!

Toetajad:

Rkiosk, Balbiino, Manpower, CREDITINFO, Volkswagen, Møller Auto, Coca-Cola HBC Eesti, 7kohvipoissi, HeiVäl Consulting, Technopolis Ülemiste, Aj Üllatavalt palju, Kõmmi asemel, Ferrero

Registreeri kohe!

www.konverentsid.ee

MEDITSIIN

Võltsarved või süsteemiviga?

Ühe hüpoteesi kohaselt võib nn ortoosipettuse taga olla hoopis digiretseptikeskuse ülesehituse viga, kirjutab Meditsiiniuudised.

KADI HEINSALU
kadi.heinsalu@aripaev.ee

Meditsiini UUDISED

▲ **Et meditsiiniseadmete müüki saaks rohkem kontrollida, siis sõlmib haigekassa meditsiiniseadmete müüjatega mais uued ja rohkem järelevalvet võimaldavad lepingud.** FOTO: SCANPIX

Mõni nädal tagasi eetris olnud ETV saade "Pealtnägija" tõi päevavalgele, kuidas Eesti kaks suurimat meditsiinitarvikute firmat Gadox ja Tervise Abi esitasid haigekassale aastaid võltsarveid, müües odavaid ortoose (ortopeediline tugivahend), kuid küsides nende eest haigekassalt kallima toote hüvitist, ning teenisid seeläbi arvestuslikult sadu tuhandeid eurosid alusetut tulu. Väidetavalt pidid nii tegema kõik meditsiinitarvikute firmad.

Üks IT arendusega seotud inimene rääkis Meditsiiniuudistele, et tegelikult on probleemid seotud hoopis digiretseptikeskusega. See töötab rahvusvaheliselt laialt kasutuses oleva SAP-programmi peal, millele saab lisada vastavalt vajadusele erinevaid mooduleid. Väidetavalt on lisamata jäänud see ühenduslüli, mis võimaldaks abivahendite kaupluses sooritatud ostu andmed kanda otse digiretsepti keskusse kõikide üksikasjadega nagu kood, määratud soodustus jne.

Eksitused juhtuvad väidetavalt sellest, et programmid erinevad. Nii juhtubki, et poes paarkümmend eurot maksev ortoos võib "moonduda" retseptikeskuses paarisajaeuroseks, samuti võib muutuda soodustuse protsent. See seletavat ka asjaolu, miks väidetavaid kelme on mitu ja pettused on toimunud aastaid, vaatamata kontrollidele.

Väited ei vasta tõele

Haigekassa tervise edenduse ja kommunikatsiooni talituse juht Liis Hinsberg lükkas selle hüpoteesi ümber. Ta selgitas, et haigekassa hüvitab ainult selliseid seadmeid, mis on kantud haigekassa meditsiiniseadmete loetellu. "Seal on igal seadme pakendil oma kood, mis võimaldab seadet läbi retseptikeskuse müüa. Nii meditsiiniseadme väljakirjutamine kui ka väljastamine on digitaalne protsess," jätkas ta.

Väidet, et digiretsept ei ühildu meditsiiniseadmetega, ei saa pidada tema kinnitusel kuidagi põhjendatuks. "Retseptikeskuse kasutamine ei eelda iseenesest ühegi laoprogrammi kasutamist. Samas kui ettevõtted soovivad ühendada olemasolevaid laoprogramme retseptikeskuse kaudu seadmete (nagu ka ravimite) väljastamisega, on selleks olemas spetsiaalsed tarkvarad, mis seda edukalt võimaldavad," rõhutas Hinsberg. "Nii nagu iga süsteemi puhul, kui on probleeme süsteemide ühildamisega, peaksid ettevõtted ühendust võtma oma IT-toega."

Arstil keskne roll

Hinsberg lisas, et retseptikeskus arvutab haigekassa soodustuse toote juurde automaatselt. "Toote müügi puhul näeb see nii välja, et müüja otsib koodi järgi retseptikeskusest toote, sisestab koguse ja hinna," jätkas ta. Hind ei tohi ületada maksimaalset jaemüügihinda, mis on haigekassa meditsiiniseadmete loetelus kehtestatud, seda kontrollib samuti retseptikeskus, mis arvutab soodustuse maksimaalselt loetelus fikseeritud hinnalt. Seega arvutatakse soodustuse protsent automaatselt retseptikeskuses.

Arstil on hüvitamise juures Hinsbergi sõnul väga oluline roll. "Meditsiiniseadme soodustingimusel väljakirjutamise õigus on ainult arstil, kes otsustab, kas inimene vastab hüvitamise eelduseks olevatele tingimustele," selgitas Hinsberg.

Kehtiva korra kohaselt väljastab arst meditsiiniseadme retsepti meditsiiniseadmerühmale. Väljakirjutatud rühma piires konkreetsele patsiendile sobiliku seadme väljavalimine on meditsiiniseadme müüja või apteegi ning patsiendi koostöös otsustamiseks.

"Samas on arstil meditsiiniseadmeretsepti väljakirjutamisel ka alati õigus ja võimalus vajadusel täpsustada, millist konkreetset seadet patsient vajab," lisas ta.

TASUB TEADA

Uurimise all on firmad Gadox ja Tervise Abi

Kummagi firmaga lõpetab haigekassa ka maist lepingu.
Kaks firmat omavad kokku 50% haigekassa vastavast lepingumahust Eestis.
AS Gadox alustas tegevust 1994. aastal individuaalsete jala- ja käeproteeside, ortooside ja tallatugede valmistamisega. Ettevõtte 2015 müügitulu oli 2,2 miljonit eurot ja kasum 15 000 eurot. 2013 maksti dividende 37 000 ja aasta hiljem 40 000 eurot. Töötajate keskmine arv oli 2015. aastal 24 ja keskmine brutopalk 2250 eurot. Ettevõtte enamusomanik on Marko Tilk, lisaks on väiksemad osalustega omanikud Arvo Kelement ja Vassili Sokolov.
Tervise Abi OÜ on asutatud 2004. aastal. Ettevõte on keskendunud meditsiiniliste hooldus- ja abivahendite müügile. Ettevõtte 2015. aasta müügitulu oli 3,2 miljonit eurot ja kasum 211 000 eurot. Töötajate keskmine arv täistööajale taandatuna oli 26 inimest keskmise brutopalgaga 1280 eurot. Dividendi pole ettevõte vaadeldud aastate jooksul maksnud. Ettevõtte ainuomanik on Andre Legušs.

Telliti lisaaudit

Haigekassa nõukogu esimees, tervise- ja tööminister Jevgeni Ossinovski kutsus 28. märtsiks kokku erakorralise koosoleku, et saada ülevaade väidetavatest petujuhtumitest.

Kahju ulatuse väljaselgitamiseks pidas nõukogu vajalikuks tellida sõltumatu audit. "Kõigi huvides on võimalikult ruttu välja selgitada, kui suur on võimalike petuskeemide kaudu haigekassale tekitatud kahju ja kas haigekassas rakendatud kontrollimeetmed on olnud piisavad," ütles Ossinovski.

Haigekassa juhatuse esimees Tanel Ross kinnitas, et haigekassa seisab tuvastatud kahjude täieliku hüvitamise eest. "Politsei uurimise toetamiseks viime juba läbi ka omapoolseid analüüse ja tegevusi," sõnas Ross.

Haigekassa on pöördunud ka meditsiiniseadmeid müüvate lepingupartnerite poole nõudega kontrollida üle müügitehingute dokumendid.

Alates maist tulevad muudatused

Alates maist sõlmitakse meditsiiniseadmete müüjatega uued lepingud, milles sätestatakse senisest oluliselt ulatuslikumalt haigekassa lepingulise järelevalve õigused.

Uute lepingute eesmärk on muu hulgas võimaldada haigekassale suurem ligipääs toodete müügiga seotud dokumentidele, kontrollimaks nende vastavust õigusaktidele ja lepingule, sh kindlustatutele esitatud arvetele.

Haigekassa jälgib ka kõikide ortopeediliste toodete arvete esitamist. Kõik esitatud arved läbivad enne tasumist täiendava kontrolli, mis tähendab täiendavate müügidokumentide (kauba ostu-müügi akt, ostukviitung vms) esitamist meditsiiniseadmete müüja poolt haigekassale.

AKTSIA

Analüütikud soovitavad Apple'it

Apple'i aktsia on teises kvartalis kallinenud juba 16 protsenti ning analüütikud arvavad, et tõusuruumi on veel, vahendas MarketWatch. Esmaspäeval tõstis RBC Capital Markets Apple'i 12 kuu hinnasihti 155 dollarilt 157 dollarile. See tähendaks, et Apple'i turuväärtus tõuseb 740 miljardilt 824 miljardile dollarile. RBC analüütik Amit Daryanani tõstis ka iPhone'ide müügiprognoosi ja käibeootusi. Tema sõnul näitavad trendid, et tarbijad eelistavad üha enam Apple'i kallimaid tooteid.

Meie sisustame sinu kontori!

Pakume nii uut kui vähekasutatud kontorimööblit

ECOFURNI.COM
KONTORIMÖÖBEL

Kinnarps · ISKU · EFG European Furniture Group · Inspiring spaces Martela

- ANTIIK
- KAPID
- KAUPLUSE SISUSTUS
- KONTORITARBED
- LAUAD
- MÖÖBLI LISATARVIKUD
- NAGID
- PEHME MÖÖBEL
- SAHTLIBOKSID
- TAHVLID
- TOOLID
- TURVA-JA HOIUKAPID
- VAHESEINAD
- VAIBAD

HEAD HINNAD!

info@ecofurni.com I www.ecofurni.com

LADUKS

www.laduks.ee

TÖÖSTUSUKSED
TULETÕKKEUKSED
LAADIMISSEADMED

MÜÜK | PAIGALDUS | HOOLDUS

5 AASTAT EDUKAID PROJEKTE

tel 6 803 505 mob 56 505 898 info@laduks.ee

toimetaja Vilja Kiisler
15067 0254
vilja.kiisler@aripaev.ee

KOMMENTAAR

Vanad autod vallutavad teed

Automaksu nimetamine keskkonnalõivuks on iidne Eesti komme hunti võsavillemiks nimetada.

Lõivu kehtestamine tundub olevat järjekordne käik riikliku lõppeesmärgi suunal, kus ideaalis võiksid kõik sõiduautod olla eraisikute kasutuses ja omandis ning kõik maksud saaks viimase kopikani kätte. Eraisikuid eelistatakse seejuures väiksemate kapitalikulude tõttu.

Nendele eraisikutele maksavad enamjaolt palka ettevõtted, mille transpordikulutused järjest kasvavad. Ettevõtluses on sõiduautodega teostatava transpordi kasutamine mingis mahus möödapääsmatu ning liikuvamate sektorite kaudne karistamine võib osutuda lühinägelikuks.

Idee on lihtne

Kiita tuleks esitatud idee kehtestamise lihtsust ja ühekordset rakendamist. Kui maksumaksja on suuteline iga auto asjus rehkenduse kiirelt ära tegema ning lõivu korjamine liita sujuvalt registreerimise protsessi osaks, peaks lõivu tasumisele kuluv vaev jääma minimaalseks.

Uue lõivu ettepanekut hinnates tekib paratamatult küsimus, kas oleme valmis võtma riski, mille tulemusena meil kasutatava autopargi keskmine vanus pigem kasvab.

Igaüks loeb raha

Selle sajandi alguses oli Eestis populaarne sõiduautoparkide koondamine rendifirmade alla maksuefektiivsuse tõstmise eesmärgil. Kindlasti leiab see äraproovimist uues keskkonnas.

Iga muudatus kutsub paratamatult maksumaksja otsingutele, kuidas paremini majandada. Loodetavasti on ekstreemsemad võimalused, nagu autode naaberriikide registris hoidmine ning omanikuvahetuse vältimine, rõhuvale hulgale autoomanikest liiga tülikad, et neid tõsiselt kaaluda.

Buum ja langus

Ilmselt leiab aset sarnaselt 2014. aasta lõpu muudatustega lühiajaline autode soetamise buum, millele järgneb paratamatult madalhooaeg. Nimelt muudeti toona käibemaksuseaduse mitut paragrahvi, mis olid seotud ettevõtete ostetavatelt sõiduautodelt ning nende tarbeks tehtud kuludelt sisendkäibemaksu mahaarvamisega.

Õnneks on eri osapooled juba kogemuse võrra rikkamad ja oskavad paremini muudatuseks valmis olla.

JAAN LIITMÄE
DNB Panga liisingu valdkonna juht

Loodetavasti on auto naaberriigi registris hoidmine ja omanikuvahetuse vältimine liiga tülikad, et neid tõsiselt kaaluda.

Äripäev

Peatoimetaja: Meelis Mandel
Väljaandja: AS Äripäev
Pärnu mnt 105, 19094 Tallinn
telefon:
(372) 667 0195,
(372) 667 0222

Toimetus:
e-post: aripaev@aripaev.ee
tel: (372) 667 0111
Reklaamiosakond:
e-post: reklaam@aripaev.ee
tel: (372) 667 0105
Tellimine ja levi:
e-post: register@aripaev.ee
tel: (372) 667 0099
Tellimine internetis:
www.aripaev.ee/tellimine

Äripäeva tellija eelised – ostukeskkond privileeg.aripaev.ee ja soodsaim võimalus soetada Äripäeva raamatuklubi raamatuid.
Äripäev veebis: **www.aripaev.ee**
Trükk AS Kroonpress

Toimetus võtab endale õiguse kirju ja kaastöid vajaduse korral lühendada. Toimetus kaastöid ei tagasta. Kõik ajalehes Äripäev ja tema lisades avaldatud artiklid, fotod, teabegraafika (sh päevakajalisel, majanduslikul, poliitilisel või religioossel teemal) on autoriõigusega kaitstud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma ASi Äripäev kirjaliku nõusolekuta keelatud. Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse, pn@eall.ee või tel (372) 646 3363.

KOLUMNISTIDE KOLMAPÄEV

Igor Rõtov | Meelis Mandel | Aivar Hundimägi | Anvar Samost | Raivo Hein | Tarmo Tanilas

Jämehäälestust, palun!

Paarikümne aasta jooksul on palju juhtunud.

Ettevõtted on saanud tulumaksuvabastuse, Eesti on NATO ja ELi liige, kunagi välja hõigatud 15 000kroonine kuupalk kätte võidetud, vastu on võetud või parandatud tuhandeid seadusi. Üle on elatud karm majanduskriis, eestimaalased ehitavad ja ostavad jälle kinnisvara nagu hullud, reisimas käib aina rohkem inimesi ja töötus on vähene. Linn on uhkeid autosid täis, poes on kõike saada igaks elujuhtumiks ning sõnavabadus õitseb. Riigieelarve on (siiani) tasakaalus, laene ei ole. Intressid pankades olematud. Haldusreform lõpuks liikvele läinud, Helsingi tunnel ja raudtee Euroopasse tulevad. Ilus elu!

Aga teiselt poolt. Majanduskasv tammub paigal, tuhanded inimesed on läinud väljamaale, maksukoormus aina kasvab; alkoholi ja kütust, varsti ka limonaadi, tasub osta Lätist: jõulukingid tulevad veebist, välismaalt. Seaduste loomine käib üle võlli. Rohkem kui pool elanikkonnast leiab ennast väärtegude ja karistusregistrist. Seitsmeteistkümne aasta jooksul on riigistatud mitu olulist ettevõtmist. Raudtee läks, lennuliiklusega tehti ära, praamid kuuluvad riigile. Prügi veab linnaettevõte, paha korruptsioonihais järel. Bussisõitu tahetakse ka üle riigi tasuta teha, kole dotatsioonide lõhn siingi juures. Vene propaganda õilmitseb meie enda raha eest tehtavas Tallinna Televisioonis. Linnahalli ümber toimuvad hämarad tegevused, keegi kuskil tahaks midagi nagu teha kellegi arvel, keegi sõlmib iseendaga lepinguid.

Eelmine valitsus tegeles peenhäälestamisega. See on nagu kümnes dimensioon, mis on nii kokku keeratud, et seda ei ole enam näha. Peenhäälestuse taha on alati hea pugeda, sest keegi ei saa aru ega näe, mis see on. Kuulsime ainult, et keegi tegeleb asjaga. Peenhäälestus nõuab peeneid tööriistu. Kellut krohvi parandamiseks, peene otsaga kruvikeerajat prilliraami pingutamiseks. Peenikest jootekolbi mikroskeemi paikajootmiseks.

Ja tõsi see ongi, et head asja peaks peenhäälestama. Ilma selleta kirikukellad ei helise, kitarr ei mängi ja klaverist kostab vaid kakofoonia. Siiski, enne seda peaks asjad korras ja valmis olema. Poolikut maja peenhäälestada pole mõtet. Sellised häälestajad tavaliselt saavad töölt lahti. Sai ka eelmine valitsus. Keegi teine kuskil suitsunurgas peenhäälestas nad ära.

RAIVO HEIN
investor

Millal ümberjagamine enne majandust kasvatanud on, ei tule meelde.

Kirvega kallal

Uue valitsuse peenpoliitika on kirvega rapsimine. Kui ikka kõvasti raiud, siis on kunstitöö garanteeritud. Elegantsed nikerdised tekivad nagu iseenesest. Kobareelnõud ("Oi, kuidas me võitlesime sellise tegevuse vastu opositsioonis olles, aga see on vana asi ja silm peast välja!"), magusamaks, pangamaks, autolõiv (lõiv?), panditulumaks. Klassiviha graafik on tõusujoones, ettevõtjaks olemine võrdsustatud pätlusega. Tulumaksuseaduses on nüüd tuhandeid astmeid. Ettevõtlikkust tasalülitatakse. Autolõiv on saanud uue suurepärase kehandi, nüüd kaitseme vanemate autode soodustamisega loodust.

Valitsus teab ka, et mina olen rumal ega oskagi aimata, et napsutamine või suitsetamine on mulle kahjulik, rääkimata suhkru tarbimisest. Seetõttu on vaja minu tervise eest hoolt kanda ja panna mind rohkem maksma selle tegevuse eest, siis ehk säästan oma tervist, kui raha limonaadi ostmiseks otsa saab.

Üks minister räägib suurepärasest võimalusest heastada ülekohus ja hakata ehitama sundüürnikele ja tööliste-talupoegadele riiklikke rendimaju. Jällegi keeratakse tõde tagurpidi: ei mainita, et omandireform ei olnud ülekohus, vaid äravõtmise heastamine, tagasipööramine. Teine minister tunnistas presidendiks kandideerides, et on kaelani võlgades pankade ees ega suuda oma raha valitseda. See ei sega teda aga riigi rahaga mõnusalt ümber käimast.

Mõnikord tahaks kisada, kus tagurpidi ühiskonnas me elame, aga kes sind ikka kuulab. Oma partei on kehale lähemal, oma heaolu on ülimuslik kõigest, võim maitseb hästi.

Viimase aastakümne valitsused käituvad nagu Münchhausenid. Iseennast patsist tirides soost väljasaamine on neile lapsemäng. Pole probleemi, mida raha ümberjagamisega ei lahendaks. Või veelgi enam: nagu üks praegustest ministritest ütles, et maksureform toob majanduskasvu! Millal ümberjagamine enne majandust kasvatanud on, ei tule meelde. Ah jah, ma olen ju rumal, unustasin juba.

Me vajaksime hoopiski jämehäälestust. Nüüd oleks vaja see kõike juhtiv katkine mikrokiip tangidega välja tirida ja asetada sinna uus, hoopiski teiste seostega ränikiip. Selline spetsialistide sugemetega. Selline, kes suudaks näha oma ninast kaugemale. Kes oskaks oma rahaga toime tulla. Kes oleks haritud ja kellele läheks korda riik, selle kasv ja tema inimesed ja ettevõtted.

KOMMENTAAR

Parem kolledž peos kui ...

Kui vaadata sisekaitseakadeemia Narva kolimist regionaalpoliitiliselt, tuleb tunnistada: parem varblane peos kui tuvi katusel. Sündinud otsusest võidavad kõik – nii akadeemia hariduse kvaliteet, õppejõud, kadetid kui ka õppurid.

Kindlasti saavad Ida-Virumaa noored Tallinnas ja Eesti sügavuses asuvates õppekohtades eesti keele paremini selgeks, mis on riigiteenistuses väga oluline. Sisekaitseakadeemia Narva õppekeskusest võidab ka Ida-Virumaa, eelkõige Narva. Võidab rohkem kui ainult uue sümboli.

Igal mündil on kaks külge. Enne muretsesid Ida-Virumaa inimesed, miks akadeemia Narva ei tule. Nüüd on uus mure: miks uus, kolledžiks nimetatu, Narva ikkagi tuleb. Ida-Virumaa minevat Narva poole kaldu. Alati leiame midagi, mille pärast muretseda, ükskõik, kuidas asjad on. Vähemalt regionaalpoliitikas. Tegelikult ei ole sisekaitseakadeemia Narva lugu, mis riigiasutuste värske laine kolimiste sümboliks sai, sugugi esimene selline lugu, mis kedagi külmaks ei jätnud. Toonane valitsus otsustas haridus- ja teadusministeeriumi Tartusse kolimise 16 aastat tagasi.

Riigiasutuse kui terviku Tartus pidamise on teinud võimalikus Tallinna kontor. See on kasvanud ja kahanenud selle järgi, kus on ametis oleva ministri prioriteedid, Tallinnas või Tartus.

KATRI RAIK
sisekaitseakadeemia rektor, IRL

Mis ei tapa, teeb tugevaks, tuleb kolimisjutu aeg kokku võtta.

Igal regionaalpoliitilisel kolimislool on hind. Sisekaitseakadeemia saaga vallutas Eesti meedia peaaegu viieks kuuks. Sain igapäevases tööelus maitsta nii mett kui ka tõrvatilka. Raskused liidavad inimesi. Me väärtustame seda, mis on praegu, oleme vähem pretensioonikad ja valivad, näeme ning tajume enda rolli organisatsioonis.

Kuldsed mõtted viime ellu

Kõik, kes on juhtinud protsesse kõrghariduses, teavad, et keerulisim on puhuda õppekavadesse sisse uutmoodi hingamist.

Ühel õhtul tundsin sisekaitseakadeemias, et ära võiks teha kogu vajaliku õppekavade ümberkujundamise: kõik nägid ühist eesmärki, iseennast akadeemias, mitte akadeemiat iseendas.

Samas, raputused räsivad, inimesed väsivad kahetsusväärsel viisil. Pidev arutelu, mis selliste kolimistega kaasneb, paneb tähelepanelikult kuulama, mitte ainult kuulma, nii on kergem rahulik olla. Mis ei tapa, teeb tugevaks, tuleb kolimisjutu aeg kokku võtta.

Milline tuleb sisekaitseakadeemia Narva kolledž? Kas meie jõud ei rauge? Sest asub ta ju seal, kaugel. Kolimisjuttude käigus lõikas kõrva, et vahest lausa võõral maal.

Tegelik töö nüüd alles algab. Selge, et tuleb maja ehitada. See ei ole kõige keerulisem.

Parima sisu loomine, nullist alustamiseks jõu leidmine, eestvedamine, kohalike inimeste kaasamine on võtmeküsimused. Igal juhul peab võitma Eesti ja tema inimesed. Meie kõik koos.

Otsustada tuleb mõistlikult ja uued projektid südamega ellu viia. Nullist rajada, mis ei ole lihtne.

Kannatlikku meelt meile.

JUHTKIRI

Haiglaid vähemaks, kokkuhoid lauale

Haigekassa miinuse ravimise esimene samm peaks olema haiglavõrgu ülevaatamine ja optimeerimine.

Arstide plaan mai keskel taas streikima hakata on tervishoiusüsteemi rahastamise teema taas fookusse tõstnud. Tegemist on pika aja jooksul kuhjunud probleemide puntraga, millel lihtsat lahendust ei ole.

Äripäev on aastaid soovitanud leida kokkuhoiukohti süsteemist endast: vaadata üle haiglate süsteem ja küsida igal konkreetsel juhul, kas see või teine aparaat, ametikoht või ka raviasutus ise ikka on tingimata vajalik. Teiseks oleme soovitanud avada uks eraterviseкindlustusele solidaarse kindlustuse kõrvale. Samuti oleme valikuvõimaluste suurendamiseks välja pakkunud võimaluse raviraha koos patsiendiga liikuma lasta. Need kolm soovitust hästi läbi mõeldud kombinatsioonis võiksid sotsiaalsüsteemile anda enama jätkusuutlikkuse, kui tal praegu on. Sellegipoolest ületab pea igal aastal uudiskünnise haigekassa "oodatust suurem" kahjum, eelmise aasta üheksa kuuga 32 miljonit eurot.

Praeguse seisuga on puudu 100–120 miljonit eurot haigushüvitiste raha, seda hoolimata olukorrast, kus haigekassa jaoks tekib kulu alles üheksandast haiguspäevast: kolme esimest haiguspäeva kindlustatule ei hüvitata ning neljandast kaheksanda päevani maksab hüvitist tööandja. Üks käepärane, ennast kergesti välja pakkuv lahendus olukorra kiireks lahendamiseks võiks olla töötukassa reservide kasutamine haigushüvitiste väljamaksmiseks. Selle mõttega mängis omal ajal sotsiaalministrina Hanno Pevkur ning lauale on seda tõstnud ka töötukassa juht Meelis Paavel. Mõtteks on see seni jäänud.

Töötukassa raha?

Töötukassa reservid moodustavad ligikaudu 700 miljonit eurot. See on raha, mille tootlus on olnud erakordselt madal, eelmisel aastal 0,1 protsenti, ning mida riik näiteks eelmisel aastal kasutas lihtsalt eelarveaukude lappimiseks. Võiksime mõelda nii, et haigushüvitise vajamise ajal on inimene ju töölt eemal, seega idee poolest sobiks töötukassa raha kasutamine haigekassa rahahäda leevendamiseks justkui küll.

Ent töötukindlustusmakset kogutakse siiski teise eesmärgiga: kriisiajaks, mil tööpuudus võib kujuneda suureks. Omaette küsimus on, miks jäi kriisiajaks kehtestatud makse kehtima ka pärast seda. Ent teiseks ja peamiselt: riigi ehk maksumaksja raha ühest taskust teise tõstmine ei lahenda ühtegi probleemi. Lühiajaliselt nii arstidele kui ka patsientidele ilmselt meeldiv lahendus võib pikaajalises perspektiivis anda tagasilöögi, mille mõju on võimatu ennustada.

Solidaarsel tervisekindlustusel on nii pisikese riigi jaoks nagu Eesti palju eeliseid: kindlustusega on kaetud ka need osad ühiskonnast, mis endale ehk erakindlustust lubada ei saaks. Ent tal on ka üks oluline ja praeguse süsteemi püsimise juures parandamatu häda: ta lihtsalt ei pea aja nõudmistele vastu. Eesti rahvastik vananeb pöördumatult. Kui praegu peab üks tööealine üleval 1,6 inimest, siis aastaks 2040 peab üks tööealine ülal kahte. Seda rehkendust vaadates ja mitte midagi ette võttes jääbki haigekassa miinus meid igal aastal uuesti "üllatama". Haiguslehe-raha puudus samamoodi.

Haiglavõrgu optimeerimine on hädavajalik esimene samm. Toimumas on aga hoopis vastupidine. Tallinna Lasnamäele on kerkimas uus superhaigla, mille ehitamine läheb maksma 400 miljonit eurot ja valmima peaks see 2023.

Nii palju siis kokkuhoiust Tallinna linnavõimu esituses.

ÄRIPÄEV EETRIS

Juhtida aina raskem, miks?

Töötamine muutub ja see muudab inimeste juhtimise järjest keerulisemaks. Kuidas nende uute nõudmistega toime tulla, sellest tuleb juttu värskes Äripäeva raadiosaates. Külas on juhtimistreener Hede-Kerstin Luik.

▶ Raadiosaadet "Äripäev eetris" saab kuulata Äripäeva veebis, tellida iTunesis ja alla laadida Soundcloudis.

7%

ehk kõige rohkem kasvas Tallinnas aastaga 1940–1970 ehitatud korterite hind, mis jõudis selle aasta esimeseks kvartaliks tasemele 1502 €/m².

REPLIIK

Loomingut liitrites, kirjandust kilodes

Esimene plejaad Eesti riigipalgalisi kirjanikke on saanud palju meediatähelepanu. Enamasti on neilt aru päritud, ega nad viimati nüüd meie kõigi raha eest niisama ei vahi.

VILJA KIISLER
ajakirjanik

Kirjanikupalka võiks käsitleda riskiinvesteeringuna, mis vahel annab tulemuseks suurepärase teose. Vahel ei anna midagi.

Ent nn riigikirjanikelt ei nõua aru sugugi vaid meedia. Neil elavad lakkamatult seljas nii kirjanike liit kui ka kultuuriministeerium. Aru päritakse mitu korda aastas, aruanded peavad olema detailsed ka neis asjaoludes, mis kirjanikust endast ei sõltu (nt kultuurkapitali toetuse saamine, illustratsioonide valmimine, raamatu ilmumise tähtaeg jms). Ühelt poolt on see arusaadav: avalikkust on vaja veenda, et maksumaksja raha ei kulu niisama joomise ja läbustamise peale, vaid et selle eest luuakse teoseid, mis jäävad.

Ränk koorem

Päriselt aga laotakse kirjaniku õlule selline koorem, mille all murduks tugevamgi selgroog, kui looja oma seda on. Tõnu Õnnepalu ei loobunud sellest rahast mitte ilmaasjata, nähes ette, missugune surve tema peale langeb.

Kõik viis esimese seltskonna kirjanikku on oma palga igati välja teeninud: nad kõik on olnud erakordselt produktiivsed. Küsitav on aga, kas võimalikult palju teoseid saab olla omaette eesmärk. Kirjandust ei mõõdeta ometi kilodes, ega ju? Riigikirjanikel igatahes mõõdetakse, ja see on jamps.

Kirjanikupalka võiks käsitleda riskiinvesteeringuna, mis vahel annab tulemuseks suurepärase teose – vahel ei anna midagi. Praegu aga tehakse riigikirjanikust lehm, kellelt nõutakse gigaliitreid väljalüpsi.

TULEMUS

LHV tahab panustada börsivälistesse ettevõtetesse

Hiljuti teatas LHV Group Londonisse minekust, eile prognoosis kontserni juht aastaks 16protsendist kasumi kasvu.

LIINA LAKS
liina.laks@aripaev.ee

Äripäev

LHV Groupi juhataja Madis Toomsalu nimetas aasta esimest kolme kuud tegusaks. "LHV lugu on kasvulugu. Kvartali jooksul toimus palju sündmusi, mis ei pruugi tulemustele kohe mõju avaldada, aga tugevdavad LHV pikaajalisi trende," ütles Toomsalu.

Swedbanki analüütikud prognoosisid LHV-le esimeseks kvartaliks 5miljonilist kasumit ja neil oli õigus. Värsketest majandustulemustest selgub, et LHV Group teenis aasta esimese kolme kuuga 5,1 miljonit eurot puhaskasumit. Sellesse kvartalisse mahtus ka LHV ajaloo esimene dividendiotsus – 15 senti aktsia kohta. Grupi esimese kvartali kasum jäi neljanda kvartali näitajale alla ning see oli LHV andmetel tingitud tulumaksukulu 0,9 miljoni euro suurusest kasvust.

"Panga igal segmendil on nokk üles. Varahaldus on stabiilne, mis on pärast suuri raputusi ja teenustasude drastilist kukkumist üllatavalt hea," kiitis Relto Capitali juht ja LHV aktsionär Lauri Meidla.

Investor, Elgrande OÜ juht ning LHV aktsionär Tõnu Lembra ütles, et tema jaoks on LHV aktsiad pikaajaline investeering ja kvartalitulemused ei loe seetõttu nii palju kui see, et ettevõte oleks hästi juhitud. "Areng on neil väga plaanipärane ja mõistlik. Pole just palju neid ettevõtteid, kes oleks dividendimaksjad ja kellel oleks ka kasvuaktsia," ütles Lembra.

Laenude maht kasvas visalt

Kuigi kasv oli korralik, siis laenuportfelli areng jäi viimasele kvartalile omajagu alla: sel ajal jõudis konsolideeritud laenuportfell kasvada 8 miljoni euro võrra, 546 miljonile eurole. Võrdluseks: neljandas kvartalis lisandus laenuportfelli 60 miljonit eurot. Panga laenuportfelli tagasihoidlik kasv oli Toomsalu sõnul tingitud kinnisvaraarendusega seotud laenude keskmisest suuremast tagastamisest. "Samas kerkis sõlmitud lepingute alt väljastamata laenude summa rekordtasemele. Tegemist on ette tehtud tööga," ütles Toomsalu.

▲ LHV Groupi juhataja Madis Toomsalu on seadnud eesmärgiks saada Eesti hinnatuimaks börsiettevõtteks.
FOTO: ANDRAS KRALLA

Seevastu suurenes LHV juhitavate fondide koondmaht kolme kuuga 46 miljoni euro võrra. Sellega ületati ka miljardi euro piir – LHV teatel on nende fondides kokku 1020 miljonit eurot.

Lauri Meidla ütles, et investorina jäi ta tulemustega rahule. "Protsessis, kus kõrge marginaaliga lühiajalisi ettevõtluslaene makstakse kiiresti tagasi ja kõrvale tule-

Äripäeva Akadeemia

Turundamine Facebookis ja Instagramis

Kuidas sotsiaalmeedia enda kasuks tööle panna?

19.05.2017

Andrus Kiisküla

319 € (km-ga 382,80 €)
Kehtib kuni 24.04.17
Tavahind: 339 € (km-ga 406,80 €)

Info ja registreerimine: Tanel Tammiku / tel: 667 0285 / e-post: tanel.tammiku@aripaev.ee / akadeemia.aripaev.ee

VÕRDLUS

Sel aastal plaanib LHV kasumit 16 protsendi võrra kasvatada

LHV majandustulemused, mln eurodes

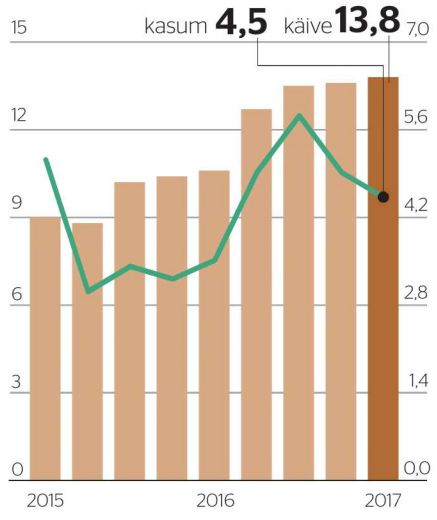

ALLIKAS: LHV

> **Mulle hirmsasti meeldib, et Madis Toomsalu on nüüd juht. Ma tean, et kui ta on tööl, mõtleb pidevalt LHVst. Kui ta magab, mõtleb LHVst. Kui ta lõdvestub, mõtleb LHVst. Kui ta abiellub, mõtleb LHVst. Kui reisib, mõtleb LHVst.**
>
> **LHV investor Lauri Meidla**

vad pikaajalised ja madalama marginaaliga laenud, on suudetud kasumlikkust ja laenumahtu kasvatada – see on imetlusväärne. Võrdlusmomendiks pole siin eelmise aasta neljas kvartal, vaid esimene kvartal. Võrrelda tuleb baasmahte, mitte üksikuid laenumahu hüppeid," selgitas Meidla.

Samas tekitas temas segadust Mokilizingase tegevus. See on LHV Leedu äriüksus, mis tegeleb tarbimisfinantseerimisega ja millest LHV Groupile kuulub 50% pluss 1 aktsia. "Kas seal müüakse kukleid, antakse liisingut? Mida LHV seal teeb? Ei saanud Mokilizingasest aru jupp aega tagasi ja praegu on seis sama," nentis investor.

Esimese kvartaliga kasvas ka klientide arv: panga hingekirja lisandus 5000 inimest ja nende koguarv ületas 117 000 inimese piiri. Madis Toomsalu ütles, et turul loodetakse hakata tugevat konkurentsi pakkuma selles kvartalis uuendatud privaatpanganduse lahendustega. Näiteks tuldi turule oma auto- ja remondilaenuga. Samas tõi ettevõte välja, et kui vaadata pensionifondide kliente, siis neid on kontsernil praegu ligi 180 000 – arv langes kvartaliga 1900 inimese võrra.

Tõnu Lembra hinnangul on ettevõttel veel kasvuruumi. "Võimalik, et nad suudavad ka Eesti turul klientide arvu veel kasvatada," arvas Lembra. "Ega tulevikku ette tea, aga ma usaldan inimesi, kes seal eesotsas on. Tegu on õigesti ja hästi juhitud firmaga."

Sama meelt on ka Meidla. "Mulle hirmsasti meeldib, et Madis Toomsalu on nüüd juht. Ma tean, et kui ta on tööl, mõtleb pidevalt LHVst. Kui ta magab, mõtleb LHVst. Kui ta lõdvestub, mõtleb LHVst. Kui ta abiellub, mõtleb LHVst. Kui reisib, mõtleb LHVst. Laiemale avalikkusele tundmatu, aga tegelikult *hard-core executive*. Uue generatsiooni juht," kiitis Meidla.

Sarnaselt teiste pankadega usub ka LHV aktiivselt juhitud fondidesse. Toomsalu on veendunud, et kallite väärtpaberite ajajärgul aitab fondijuht aktiivselt juhitud pensionifondides investeerimisriske maandada. Lisaks otsitakse alternatiivseid investeerimisvõimalusi ja siin on LHV-le atraktiivsed börsivälised Eesti ettevõtted. "Nii aitasid LHV pensionifondid BaltCapil finantseerida portaalide auto24 ja Kuldne Börs soetamist. Eelduslikult suudavad Eestisse tehtud investeeringud pakkuda pensionikogujale suuremat tootlust, teisalt elavdades Eesti majandust," rääkis Toomsalu.

Selles valdkonnas oli viimatine suurem investeering riigile kuuluva Transpordi Varahalduse võlakirjade ostmine 25 miljoni euro eest – poole märkisid LHV pensionifondid ja teise poole LHV Pank. Raha läheb kahe uue Bomberdier CRJ900 lennuki ostmiseks.

Väljavaated head

Kontserni selle aasta väljavaadet peab Toomsalu heaks ning tema prognoosi järgi kasvab aastaga maksude-eelne kasum 16 protsendi võrra. "Hoolimata segastest majanduspoliitilistest sõnumitest toetab tulemusi ka aeglaselt paranev majanduskeskkond. Viimaste aastate suhteliselt kiire palgakasv on oluliselt parandanud inimeste finantstervist ning suurendanud tarbimist," põhjendas Toomsalu.

Mullu oli kasv 20 miljonit eurot, seega on tegu jõulise kasvuga. "Keskpikas plaanis soovime kasvada mitu korda ja jõuda Eesti hinnatuimaks börsiettevõtteks," kirjeldas Toomsalu edasisi eesmärke.

Meidla ütles, et tema ootab teisel poolaastal panga portfelli hüppelist kasvu. "LHV-l on käsil alates eelmisest sügisest laiapõhjaline pöördeprotsess. Väärtustama hakati LHVd kui tervikkeskkonda. Kui enne oli teravik ettevõtluslaenudel, siis nüüd on fookus inimesel – kodulaenud, investeerimistooted, väikelaenud. Esmapilgul tundub see käsitsi viljaterade korjamisena, kuid klientide aktiivsuse kasvades on ühest terast saanud sügiseks viis," põhjendas Meidla.

BÖRSIINDEKS

Analüüs: S&P 500 tõuseb veel

Tehnilise analüüsi ja Elliotti lainete ekspert Avi Gilburt ütleb, et S&P 500 korrektsioon peaks peagi läbi saama ning indeks tõuseb järgmisena 2500 punktini, vahendab MarketWatch.

"Me oleme juba mitu nädalat rääkinud, et Standard & Poor's 500 indeksi järgmine toetustase on 2330 punkti," ütles Avi Gilburt.

Gilburt ütles, et kui S&P 500 indeks 2330 punkti tasemest allapoole ei põru, siis peaks toimuma kiire taastumine 2360 punktini. Sealt peaks indeks omakorda liikuma 2400 punkti suunas. "Aga sellele stsenaariumile järgneb mais tõenäoliselt langus. Seejärel saab 1. märtsil alanud korrektsioon läbi."

> **Suurem pilt annab selgelt märku, et indeks peaks tõusma 2500 punkti tasemeni.**
>
> **Tehnilise analüüsi ekspert Avi Gilburt**

Neljapäeval langes indeks 2328 punktile. Esmaspäeval kerkis S&P 500 aga 0,9 protsenti ja sulgus 2348 punktil.

Kui indeks peaks aga 2330 ja 2320 punkti tasemest läbi murdma, saab korrektsioon tõenäoliselt varem läbi.

"Suurem osa investoritest peaks keskenduma aga suuremale pildile ehk pikaajalisele graafikule," ütles ta. "Suurem pilt annab selgelt märku, et indeks peaks tõusma 2500 punkti tasemeni. Ainuke küsimus on nüüd ajastamine."

ÄRIPÄEV.EE

KOMMERTSPANKADE INTRESSITOOTED — REKLAAM

Tähtajaline hoius EUR, %

	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	2 aastat	3 aastat	üle 5 aasta	min summa
Danske Bank	kontakteeruge pangaga									
Tallinna Äripank	0,10	0,15	0,20	0,40	0,50/1,50	0,60/1,60	0,70/1,70	-	-	200
Tallinna Äripank (3)	0,25	0,30	0,35	0,55	0,65	0,75	0,85	-	-	200
Citadele Pank	-	-	-	0,01	0,01	0,20	0,35	0,75	-	150
Versobank	0,40	0,50	0,60	0,90	1,00	1,80	1,80	1,80	-	350
DNB	0,01	0,05	0,09	0,18	0,21	0,23	0,28	0,33	-	100
Krediidipank	0,20	0,20	0,20	0,40	0,60	0,80	1,20	1,50	2	100/200 (4)
BIGBANK	0,45	0,50	0,60	0,80	0,80	1,10	1,40	1,60	-	500
BIGBANK	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Inbank	-	-	0,50	0,75	1,00	1,25	1,75	2,00	-	500

Jooksev hoius EUR, %

	keskmiselt kuu jäägilt	kuu püsijäägilt
Danske Bank	kontakteeruge pangaga	
Tallinna Äripank	-	0,00
Tallinna Äripank (3)	-	0,00
Citadele Pank	-	-
Versobank	0,00	0,00
DNB	0,05 (7)	-
Krediidipank	-	0,01
BIGBANK		-
BIGBANK	-	-
Inbank	-	-

Tähtajaline hoius USD, %

	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	min summa
Danske Bank	kontakteeruge pangaga						
Tallinna Äripank	0,05	0,05	0,05	0,10	0,15	0,20	200
Citadele Pank	-	-	-	0,90	1,00	1,30	200
Versobank	0,30	0,35	0,45	0,70	0,90	1,10	500
DNB	0,10	0,11	0,14	0,29	0,39	0,49	100
Krediidipank	0,20	0,20	0,20	0,40	0,60	0,80	100/200 (4)

Kursid on päeva jooksul korrigeeritavad; (3) personaalpanganduse klientidele; (4) internetipangas/kontoris (7) päevalõpu kontojäägilt, Äripanga jooksva hoiuse intressimäär on nüüd 0%

Pankade kontaktandmed

Citadele Pank Narva mnt. 63/1, Tallinn, tel 770 0000, faks 770 0001, e-post: info@citadele.ee, www.citadele.ee
BIGBANK Rüütli 23, Tartu, tel 1333, faks 737 7582, e-post: bigbank@bigbank.ee, www.bigbank.ee
Versobank Hallivanamehe 4, Tallinn, tel 680 2500, faks 680 2501
DnB PANK Tartu mnt 10, Tallinn, tel 686 8500, faks 686 8501, e-post: info@dnb.ee, www.dnb.ee
Eesti Krediidipank Narva mnt 4, Tallinn, tel 669 0941, faks 661 6037
Tallinna Äripank Vana-Viru 7, Tallinn, tel 668 8066, faks 668 8065

BALTI ETTEVÕTETE NOTEERIMATA VÕLAKIRJAD — REKLAAM

võlakiri	ISIN kood	emiteerimis-kuupäev	lunastamis-tähtaeg	kupongimäär	intressimakse sagedus	nimi-väärtus, €	emissiooni maht, €
Creditstar	EE3300111038	1.12.2016	1.09.2017	8,00%	kvartaalne	1 000	3 000 000
PlusPlus Capital	EE3300110980	24.10.2016	1.10.2017	10,00%	kvartaalne	100	3 000 000
Finora Capital	EE3300110659	10.03.2015	15.03.2018	9,75%	kvartaalne	1 000	4 000 000
Creditstar	EE3300111046	1.12.2016	1.06.2018	11,00%	kvartaalne	1 000	12 000 000
Mainor Ülemiste	EE3300110691	16.06.2015	26.11.2018	7,00%	kvartaalne	1 000	5 000 000
Uvic	EE3300110782	27.11.2015	27.11.2018	10,00%	kvartaalne	1 000	1 500 000
PlusPlus Capital	EE3300110840	25.01.2016	1.02.2019	13,00%	kvartaalne	1 000	4 000 000
Finora Capital	EE3300110972	22.09.2016	22.05.2019	9,25%	kvartaalne	1 000	1 000 000
PlusPlus Capital	EE3300111079	20.12.2016	1.10.2019	12,00%	kvartaalne	100	5 000 000
IuteCredit Europe A8	EE3300111020	28.11.2016	15.10.2019	14,00%	kvartaalne	100	1 000 000
Creditstar	EE3300111053	1.12.2016	1.12.2019	12,50%	kvartaalne	1 000	15 000 000

REDGATE CAPITAL

Redgate Capital AS Pärnu mnt 10, Tallinn 10148, tel 66 68 200, bonds@redgatecapital.eu, www.redgatecapital.eu

FONDID — REKLAAM

LHV Varahaldus — 17.04

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a), % 12 kuud	3 aastat	5 aastat	fondi maht
Pensionifond L, EUR	1,61	1,61	1,61	2,61	1,64	4,13	4,04	4,36	475 919 477
Pensionifond M, EUR	1,26	1,26	1,26	1,85	1,22	2,83	3,40	3,87	70 860 157
Pensionifond S, EUR	1,29	1,29	1,29	1,80	0,26	0,30	2,27	2,67	60 946 275
Pensionifond XL, EUR	1,41	1,41	1,41	3,00	1,97	5,12	4,57	5,09	119 683 578
Pensionifond XS, EUR	1,19	1,19	1,19	1,29	0,08	0,12	2,19	2,85	20 624 538
Täiendav Pensionifond, EUR	1,63	1,64	1,64	3,22	2,47	6,44	6,08	6,25	9 201 511
LHV Pensionifond 25, EUR	1,10	1,10	1,10	3,91	1,22	2,06	2,98	3,80	12 659 194
LHV Pensionifond 50, EUR	1,31	1,31	1,31	5,48	1,12	2,18	3,66	4,53	226 831 099
LHV Pensionifond Intress, EUR	0,94	0,94	0,94	1,59	0,33	0,36	1,48	2,35	4 273 031
LHV Pensionifond 100 Pluss, EUR	1,74	1,76	1,76	8,66	0,85	2,84	4,99	6,40	4 694 894
LHV Pensionifond Intress Pluss, EUR	0,79	0,80	0,80	2,00	0,06	-0,33	0,91	1,98	537 394
LHV Pärsia Lahe Fond A, EUR	11,37	11,48	11,48		1,27	0,74	-7,65	7,04	11 992 097,33
LHV Maailma Aktsiad Fond A, EUR	9,93	10,03	10,03		5,92	14,05	6,61	4,45	3 875 458,67
LHV Maailma Aktsiad Fond B, EUR	6,35	6,41	6,41		5,92	14,05	6,61	4,45	-

Nordea Pensions Estonia — 17.04

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a), % 12 kuud	3 aastat	5 aastat	fondi maht
Nordea Pensionifond A, EUR	1,12	1,12	1,12	6,32	2,08	7,07	4,53	5	212 032 120,18
Nordea Pensionifond A Pluss, EUR	0,98	0,98	0,98	9,63	2,93	10,92	6,48	6,49	28 485 118,81
Nordea Pensionifond B, EUR	1,00	1,00	1,00	4,03	1,26	3,73	2,75	3,42	23 436 659,86
Nordea Pensionifond C, EUR	0,89	0,89	0,89	2,25	0,01	0,01	1,92	2,28	13 402 636,41
Nordea Pensionifond Aktsiad 100, EUR	1,54	1,57	1,56	12,56	3,82	15,13	8,58	8,56	10 730 401,80
Nordea Pensionifond Intress Pluss, EUR	0,80	0,81	0,81	3,58	1,02	3,22	3,46	3,65	2 323 410,96

Trigon Asset Management — 13.04

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a), % 12 kuud	3 aastat	5 aastat	fondi maht
Trigon Balti Fond C, EUR	19,30	19,98	19,59	6,81	2,66	14,19	13,61	9,74	1 458 194,29
Trigon Uus Euroopa Fond C, EUR	30,44	31,52	30,91	11,85	10,77	23,66	7,33	11,48	99 626 111,04
Trigon Venemaa Top Picks Fond C, EUR	25,22	26,11	25,60	21,38	2,97	66,46	19,55	2,89	15 957 693,20

Fondivalitsejate kontaktandmed

LHV Varahaldus AS Tartu mnt 2, Tallinn 10145, tel 680 0400, faks 680 0402, info@lhv.ee, www.lhv.ee
Nordea Pensions Estonia AS Liivalaia 45/47, Tallinn 10145, tel 710 1250, faks 710 1251, eesti@nordea.com, www.nordea.ee
Trigon Asset Management AS Viru Väljak 2, Tallinn 10111 tel. +372 667 92 00, www.trigon.ee

Maaklerifirmade kontaktandmed

LHV Tartu mnt 2, Tallinn, tel 680 0400, faks 680 0402

toimetaja Liina Laks
tel 667 0097
toimetajad@aripaev.ee

INVESTOR TOOMASE BLOGI

Külasta minu uut veebisaiti!

Tähelepanelikumad lugejad on juba märganud, et Äripäeval on valminud uus veebileht investoritele.

Mitu lugejat on mulle kirjutanud, et nad pole suuremat sorti teiste rahakotis sorijaid, kuid minu rahakotis toimuv huvitab neid väga. Nii olen viimastel kuudel saanud kirju pahastelt fännidelt, kes on nurisenud, et Äripäeva paberlehe tagumisel küljel on minu portfelli hetkeseis küll kenasti näha, kuid veebist on info kadunud.

Ka olen viimastel kuudel saanud telefonikõnesid ja kirju pensionifondide kohta – et kuhu on need veebist kadunud. "Kas Äripäev kärbib kulusid?" uuris üks daam mult mõni aeg tagasi.

Veebilehe sisu jääb endiselt rangelt raha ja investeerimise keskseks!

investor Toomas

Sai uue hingamise

Ühesõnaga, veebis olid paaril viimasel kuul lood kohati nirud ja lugejad segaduses. Enne seda sarnanes veebis investorile suunatud alamleht kangesti maailma edukaima investori Warren Buffetti juhitava konglomeraadi Berkshire Hathaway koduleheküljega – see oli ajale lootusetult jalgu jäänud.

Õnneks sain inimesi rahustada lubadusega, et peagi ootab neid uus Investori nime kandev veebileht ning ajutised tõrked on seotud mahukate arendustöödega. Hea meel on seda uudist nüüd viimaks teiegagi jagada! Seda enam, et pärast IT-spetsialistide pikki töötunde on uus veeb viimaks valmis ja kõigi lugejate päralt.

Palju väärt infot

Lehekülg avaneb aadressil www.aripaev.ee/investor/ ning lisaks värsketele börsiuudistele leiab sealt infot olulisemate indeksite, valuutade ja toorainete hindade kohta, aga ka Tallinna, Riia ja Vilniuse börsil noteeritud ettevõtete aktsiate hinnainfo.

Tööta ei jää ka kaubanduskeskustes pensionifonde müütavad noorsandid, sest uues veebis on ülevaatlikult kuvatud nii II kui ka III samba pensionifondide tootlused. Samuti ülevaade muudest aktsiafondidest.

Tõelise värskenduskuuri on läbinud ka minu tegemisi kajastav alajaotus. Olemas on detailne info kõigi minu portfelli kuuluvaste investeeringute kohta ning portfelli väärtus viimase seisuga.

"Te vaadake vaid! See vast on üks õige veebileht!" kiidavad minu veebisaiti praegu tõenäoliselt Postimehe omanik Margus Linnamäe ja Ekspress Grupi suuromanik Hans H. Luik oma uudisteportaalide arendajatele. Ja raske on neile vastu vaielda.

Kinnitan neile, et nad võivad rahulikult hingata – vaatamata vingele veebile pole mul plaani hakata uudisteportaalidele kandadele astuma. Veebilehe sisu jääb endiselt rangelt raha ja investeerimise keskseks!

Ootan tagasisidet

Et olla selles vallas number 1, vajan aga teie tagasisidet. Ole hea, vaata uuel veebilehel kriitilise pilguga ringi. Kommentaarid ja soovitused on oodatud aadressile investor.toomas@aripaev.ee.

Loodan, et Investori veebilehe uus väljanägemine teile meeldib. Veebilehe arendamine jätkub jooksvalt ning kindlasti lisandub lähiajal sinna veel toredaid üllatusi. Neist annan teile leheveergudel igal juhul teada.

Ahjaa, minu tegemistel saab silma peal hoida ja mulle kirjutada ka Facebooki vahendusel. Minu Facebooki lehekülje nimi on Investor Toomas ning Twitteris asun aadressil twitter.com/investortoomas.

PANE TÄHELE

Äripäeva uus Investori veeb

Eesti ainus investeerimishuvilistele suunatud uudistesait.
Kajastab olulisemaid investeerimisuudised Eestist ja välismaalt.
Värske ülevaade investor Toomase portfellist.
Veebilehte külastab igal nädalal kümneid tuhandeid unikaalseid lugejaid.
Asub aadressil **www.aripaev.ee/investor/**

ALLIKAS: ÄRIPÄEV

Investor Toomas on Äripäeva välja mõeldud tegelane, aga tema käsutuses on reaalne raha, mida ta investeerib finantsturgudele. Toomas alustas tegevust 2002. aasta alguses, mil tema käsutusse anti investeerimiseks miljon krooni. Toomase investeerimisotsused langetab Äripäeva börsitoimetus, investeerimismõtteid jagab investor Toomas Äripäeva tagumisel leheküljel ja veebis.

PORTFELL

Kuidas läheb Toomase investeeringutel?

päevane muutus

+0,06%

väärtus 275 401,10 eurot
53% aktsiad / **40%** raha / **7%** võlakirjad

aktsiate päevane muutus protsentides

Lerøy Seafood	**2,58**
Baltic Horizon Fund	0,78
Apranga	0,74
Ryanair	0,33
Microsoft	0,14
Apple	0,04
Olympic EG	0
Berkshire Hathaway B-aktsia	-0,13
Tallink	-0,53
Statoil	**-4,22**

Viimased tehingud

Müüs: 9. jaanuaril 250 iShares Stoxx Europe 600 aktsiat hinnaga 36,36 eurot aktsia. Tehingusumma oli 9090 eurot. Teenustasu oli 14,06 eurot.
Müüs: 9. jaanuaril 442 Ryanairi aktsiat hinnaga 14,68 eurot aktsia. Tehingusumma oli 6488,56 eurot. Teenustasu oli 14,06 eurot.

SINU ARVAMUS

Kommenteeri Toomase investeerimisotsuseid, jaga oma kogemusi või esita küsimusi veebilehel www.aripaev.ee või e-kirjaga aadressil investor.toomas@aripaev.ee

OMX TALLINN

52 nädalat

Tallinna börsi üldindeks, kajastab põhi- ja lisanimekirja aktsiate liikumisi.

perioodi kõrgeim	1127,74
perioodi madalaim	955,95

AUTOTÖÖSTUS

Sakslaste streik ähvardab Teslat

Saksamaa tööstussektori suurim ametiühing kaalub Tesla tütarfirmas streigi alustamist, mis võib Model 3 masstootmise ajakava sassi lüüa, vahendas Wall Street Journal.
Tesla ostis tööstusrobootika ettevõtte Grohmann Engineering jaanuaris 150 miljoni dollari eest. Selle töötajad kaaluvad palgatõusu saamiseks aga streiki.
IG Metall, mis on riigi tööstussektori suurim ametiühing, võib juba täna võtta vastu otsuse streikima hakata. See sunniks Tesla palgaläbirääkimistelaua taha, ütlesid ametiühingu liikmed intervjuus.
Streik tuleks Teslale ebasoodsal ajal – just praegu valmistutakse 35 000 dollarit maksva Tesla Model 3 tootmise alustamiseks. Sellega loodab Tesla viia oma luksusbrändi massidesse. Eelmisel aastal tootis Tesla 84 000 autot ja järgmisel plaanitakse toota 500 000. Saksamaal asuv ettevõte on osa plaanist, mis peaks aitama selliseid numbreid saavutada.

PANE TÄHELE

Apple'i aktsial tõsteti hinnasihti. Aktsia on poole aastaga kallinenud 23% ja analüütikud arvavad, et tõusuruumi on veel. Hinnasiht tõsteti 157 dollarile.

S&P 500 indeksile lubatakse tõusmist kuni 2500 punkti juurde.

Eile olid languses kõik suuremad börsid, miinust aitas vedada nafta hinna kukkumine.

BÖRSIKAUBAD

Kütused 18.04

USD	
Nafta IPE, bbl	55,02
Nafta NYMEX, bbl	52,37
Mootoribensiin, t	576,00
Diislikütus, t	505,25
Kerge kütteõli, t	496,75
Masuut (1% väävel), t	331,75
Maagaas Henry Hub, btu, USD	3,163

Põllumajandus 18.04

nael = 453,59 g

Kohv NYBOT, USc/nael	140,80
Valge suhkur NYSE LIFFE, USD/t	469,10
Kakao NYBOT, USD/t	1930,00
Nisu NYSE LIFFE, USD/t	148,00
Rapsiseemned NYSE LIFFE Pariis	396,5

Värvilised metallid 17.04

USD/t

Alumiinium LME	1902
Vask LME	5685
Plii LME	2253
Nikkel LME	9750
Tina LME	19675
Tsink LME	2584,5

Väärismetallid 18.04

USD/unts, unts = 31,105 g

Kuld COMEX	1286,05
Plaatina NYMEX	985,80
Pallaadium NYMEX	790,17
Hõbe COMEX	18,39

VALUUTA

Euroopa Keskpank

Austraalia dollar	AUD	1,403	Singapuri dollar	SGD	1,485
Bulgaaria leev	BGN	1,956	Suurbritannia nael	GBP	0,848
Hiina jüaan	CNY	7,323	Šveitsi frank	CHF	1,069
Hongkongi dollar	HKD	8,265	Taani kroon	DKK	7,438
India ruupia	INR	68,492	Tai baat	THB	36,503
Jaapani jeen	JPY	116,010	Tšehhi kroon	CZK	26,704
Kanada dollar	CAD	1,407	Türgi liir	TRY	3,899
Korea won	KRW	1202,930	Ungari forint	HUF	312,550
Norra kroon	NOK	9,103	USA dollar	USD	1,063
Poola zlott	PLN	4,245			
Rumeenia leu	RON	4,519			

ALLIKAS: BLOOMBERG KELLA 17 SEISUGA

EUR/SEK ▲
9,5853

EUR/RUB ▲
59,9861

BÖRS

Tallinn 18.04

aktsia	sulgemis-hind, EUR	muutus eelm, %	käive, EUR	P/E	ROE	P/B	divid. tootlus
Arco Vara	1,360	-0,73	188	15,9	4,9%	0,78	0,7%
Baltika	0,310	0,32	182	66,2	4,1%	2,72	0,0%
Ekspress Grupp	1,320	-0,75	1 320	9,0	9,1%	0,82	3,0%
Harju Elekter	3,970	0,76	65 876	21,2	5,7%	1,20	3,8%
LHV Group	9,500	1,60	73 995	12,0	21,8%	2,62	0,0%
Merko Ehitus	9,150	-1,51	17 298	26,6	5,0%	1,33	7,0%
Nordecon	1,330	0,00	1 625	14,1	8,9%	1,26	2,3%
Olympic EG	1,790	0,00	136 785	9,4	26,6%	2,50	8,4%
PRFoods	0,390	0,00	1 786	34,4	1,9%	0,66	0,0%
Pro Kapital Grupp	1,900	0,00	5 700	-	-2,7%	1,24	0,0%
Silvano FG	2,850	-0,70	21 327	11,0	24,2%	2,67	3,5%
Skano Group	0,610	-1,61	3 809	130,3	-23,0%	0,61	0,0%
Tallink Grupp	0,931	-0,53	90 138	14,2	5,4%	0,77	8,6%
Tallinna Vesi	14,000	0,00	31 079	15,3	19,4%	2,96	6,4%
Tln Kaubamaja	8,930	-0,33	91 511	14,1	15,4%	2,18	4,5%
Trigon PD	0,600	0,00	210	128,2	-2,1%	1,12	0,0%
Baltic Horizon Fund	1,290	0,00	23 376	-	-	-	-

P/E arvutatud viimase nelja kvartali vahearuande (kui on olemas, siis rahvusvahelise raamatupidamisstandardi (IAS) kohase) konsolideeritud koondkasumi emaettevõtja osa põhjal

Riia 18.04

aktsia	sulgemis-hind, EUR	muutus eelm, %	P/E	P/B	divid. tootlus
Grindex	5,20	-0,19	13,7	0,4	-
Latvijas Gaze	8,39	-0,12	10,3	0,6	-
Olainfarm	9,92	0,61	14,0	1,5	-

Helsingi 18.04

aktsia	hind, EUR	muutus eelm, %	P/E	P/B	divid. tootlus
Citycon	2,24	-0,18	12,4	0,9	9,0
Elisa Comm.	31,86	0,09	19,8	5,2	4,7
Finnair	4,81	0,42	-	0,7	-
HKScan	3,40	0,29	-	0,5	4,7
Neste Oil	37,45	-0,29	-	2,6	3,5
Nokia	4,89	-1,25	-	1,4	-
Olvi	28,00	0,54	17,8	2,9	2,5
PKC Group	23,55	-0,21	36,18	3,6	-
Stockmann	7,90	-1,13	-	0,5	-
Stora Enso	11,25	-0,97	-	1,5	-
YIT	6,77	-1,60	-	1,5	3,3

Vilnius 18.04

aktsia	hind, EUR	muutus eelm, %	P/E	P/B	divid. tootlus
Apranga	2,71	0,74	-	2,8	4,4
Invalda	4,400	4,51	-	1,1	-
Linas Agro	0,652	0,15	16,0	0,6	-
Panevezio Statybos	0,970	0,52	-	1,5	-
Siauliu Bankas	0,458	0,66	2,1	1,2	-
Snaige	0,273	0,00	-	0,5	-

LHV Group▲
1,60%

Merko Ehitus▼
1,51%

LOE VEEBIST

Värsked börsiuudised: **www.aripaev.ee/bors**
Turuülevaade: **investor.aripaev.ee**

reklaamitoimetaja Marina Altmaa
tel 667 0161
marina.altmaa@aripaev.ee

framery

Vaikus
keset
tormi

framery O

intera

Intera AS, Pärnu mnt 160d, 11317 Tallinn | tel 6 507 570 | intera@intera.ee | www.intera.ee

Äripäev
Kolmapäev, 19. aprill 2017
nr 75 (5673) 3 eurot

ISSN 1406-2585
9 771406 258005

BAIKALI AVASTUSRETK	21.-28.08.2017	1390.-
KESK-HIINA	27.08.-04.09.2017	1190.-
KAILAS KORA	07.-24.09.2017	3990.-
GRUUSIA AVASTUSRETK	07.-14.10.2017	1090.-
VIETNAMI MATKAREIS	06.-20.10.2017	2690.-
PÕHJA-HISPAANIA	19.-29.10.2017	1290.-
NEPALI RETK ALGAJATELE	12.-21.11.2017	1390.-
PATAGOONIA AVASTUSRETK	26.11.-08.12.2017	2990.-
AASTAVAHETUS ARGENTINAS	28.12.-16.01.2018	4590.-
AASTAVAHETUS BHUTANIS	28.12.-08.01.2018	3990.-
KUUBA AVASTUSRETK	08.-18.01.2018	2290.-
MEHHIKO AVASTUSRETK	24.01.-11.02.2018	3390.-
AMEERIKA RAHVUSPARGID	01.-09.02.2018	1990.-
AAFRIKA SAFARI JA KILIMANJARO	13.02.-01.03.2018	4690.-
ARGENTINA PARIMAD PALAD	20.02.-06.03.2018	3990.-
ANNAPURNA BAASLAAGER	22.03.-07.04.2018	2390.-
BAIKAL, MONGOOLIA JA TOKYO	15.04.-02.05.2018	3390.-
CALIFORNIA ROAD TRIP	21.04.-05.05.2018	3290.-
BAIKAL, TOKYO JA AMEERIKA	19.05.-11.06.2018	4990.-
RONGIREIS LÄBI SIBERI	01.-21.06.2018	2690.-
KANADA LÄÄNEOSA	26.06.-11.07.2018	3390.-
80 PÄEVAGA ÜMBER MAAILMA	01.08.-19.10.2018	9900.-

SANDBERG
REISID

tel 608 0869
Weizenbergi 20b, Tallinn
E-post: info@sandberg.ee
www.sandberg.ee